

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe un jum. . 12 "
Pe o lună . 2 "

Nr. de Duminecă
Pe un an . 4 Cor.
Pentru România și
America . . 10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca 20.
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Mulțumite publice și Loc de-
schis costă fiecare 500. 17.
Manuscrisurile nu se in-
potază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Sașii și democrația.

În sînul poporului săsesc din Transilvania a început să se manifeste, în anii din urmă, presemnele unui nou curent chemat să dea o nouă îndrumare politice tradiționale de oportunism a poporului săsesc. Elementele tinere, nemulțumite cu rolul redus ce le îngăduia conservatismul săsesc de veacuri, au început să-și reclame influența ce li-se cuvine în chestiile obștești ale poporului din care fac și ei parte. Și e prea firesc ca aspirațiile acestor elemente tinere să ajungă în contradicție cu ideile generațiile mai în vîrstă — chiar pe terenul politice militante, cel mai priincios teren pentru manifestații de nemulțumire.

Presa săsească a început să discute și ea mai cu stăruință motivele cari vorbesc pentru și contra politice de oportunitate a sașilor. Și nu ne poate mira dacă discuția aceasta mai stăruitoare coincide cu izbucnirea crizei constituționale din Ungaria și aducerea pe tapet a chestiei naționalităților. În fond, discuția presei se reduce la o chestie foarte simplă: poporul săsesc are să se alieze cu ungurii sau să facă cauză comună cu naționalitățile, — adică cu românii, în mijlocul cărora trăiesc?

Până astăzi, chestiunea s'a rezolvit în practică în favorul alianței cu ungurii împotriva noastră a românilor. Nu e nevoie să invocăm decât poate cazul dela Orăștie, unde cetățenii sași s'au aliat, — cu disconsiderarea unei înțelegeri încheiate mai înainte cu

românii, — cu cetățenii unguri chiar și pentru cazuri de altă natură decât politica militantă. Lozinca majorității săsești e deci: Cu ungurii împotriva românilor.

Trebuie să reținem însă un moment de mare importanță: alianța cu ungurii e sprijinită de generația bătrână, politica mai independentă, cu tendințe de cooperare cu naționalitățile, e profesată de elementele tinere. *Sibiul* e contra românilor, *Brașovul* mai mult contra ungurilor.

Faptul acesta în sine n'ar avea de ce să ne surprindă, dată fiind o explicație foarte firească: în Sibiiu Sașii au să se lupte împotriva influenței românești, iar în Brașov împotriva influenței ungurești. Ziarul săsesc din Sibiiu cunoaște primejdia ungurească numai din teorie, pe când ziarul săsesc din Brașov o cunoaște din practică.

Și aceste două ziare au avut prilejul să discute atitudinea sașilor față cu românii și ungurii în urma unor articole ale unui ziar unguresc din Sibiiu, care și a exprimat dorința să vadă sașii luptând pe față și cu energie împotriva românilor, cari numai ei sânt o primejdie pentru poporul săsesc.

Ziarul săsesc din Sibiiu recunoaște că primejdia din partea românilor e mult mai mare, fiindcă între sași și români se dă o luptă economică lentă, pașnică și firească, în care *atacurile politice* hotăresc prea puțin. Românii se întăresc și cuceresc teren cedând legilor conservării proprii. Împotriva acestor atacuri nu te poți apăra decât în acelaș chip; sârguinței economice românești trebuie opusă sârguința economică săsească,

dorului românilor de-a câștiga și păstra pământul, acelaș dor al sașilor, — căci altminteri orice luptă e zadarnică. În acelaș timp, ziarul sibiian recunoaște că noi românii nu le atacăm drepturile la limba și individualitatea lor, — »comoara lor ideală cea mai scumpă«. Recunoaște totodată că această comoară e atacată de șovinismul unguresc; că ungurii, unde e cu putință, urmează împotriva sașilor aceeaș luptă economică ca și românii.

Și cu toate aceste, ziarul săsesc din Sibiiu se face apărătorul politice de alianță a sașilor cu ungurii, deși — cum foarte bine observă ziarul săsesc dela Brașov — »alianța cu ungurii nu le poate folosi sașilor absolut nimic, chiar în chestia cea mai importantă: lupta economică cu românii, — fiindcă în această luptă *atacurile și alianțele politice* nu sânt de folos«.

Ce poate să fie, deci, cauza aversiunii conducătorilor actuali ai sașilor față cu noi și o luptă alături de noi? O spune organul săsesc dela Brașov: *teama de ideile democratice*. Teama de ideile de democrație care călăuzesc, în măsură însemnată, acțiunile noastre.

»Noi sașii — zice organul dela Brașov — am reușit să ne creăm în patru comitate, șapte gimnazii, două școli reale și o mulțime de parohii, școli civile și elementare o seamă de funcțiuni ai căror reprezentanți pot să rămână germani. *Dar aproape toți* acești germani buni au ajuns, în urma unui sistem de dependență firesc, în înlanțuire cu mașineria statului și cu *inte-*

Te văd pe muntele Golgothei.

Precum a cerului splendoare
Se 'nchide într'un bob de rouă,
Așa în fruntea ta bolțită
Purtat-ai Crist, o lume nouă...

Te văd pe muntele Golgothel...
În jurul tău, a plebei mare
Înalță valuri răsvrăcite
Și urlete prelungi de flare,
Bătrâni cu gaturile goale
Își umflă vinele și țipă,
Blestem de glasuri răgușite
Din mii de buze se 'nfriripă,
Se strâng gingiile uscate
Cercând zadarnic să scrășnească
Femeile 'ncleștează pumnul
Cu o vitejie bărbătească,
Iar un cop'î, pe care-odată
Vei fi veghiat la căpătâi,
S'apleacă 'n taină... se ridică
Și-avârle platra cea dintâi.

Îți văd privirea liniștită,
Vizând sub fruntea gânditoare,
Răsună undeva, departe,
Un cântec de privighetoare
Și tu l'ascuți... și ochii limpezi
S'aprinde de-odată în vâpâi:
Infricoșat, amurgul cere
Un adăpost în ochii tăi.

Pleoapele îți cad ușoare
Și genele-ți se sărută.

»E mort!« Golgota se goleşte...
Coboară noaptea grea, tăcută,
Dar n'ai murit! Mai ai o clipă
Și mintea ta o porși, Isuse,
Rătăcitoare 'n labirintul
Imens, al vremilor apuse...
Însângerate orizonturi
În ochii minței se deschid:

Din cele patru zări s'arată
Sporind al armiiilor zid,
Un vuet lung străbate zarea
Și scuturile scântelază
Ca niște valuri de aramă
Ce vor să 'nece 'ntreg pământul,
Prelung... răsună o chemare...
O clipă larma încetează
Și dintr'odată, ca furtuna
Ce o năvălește 'n nouri vântul.
Din temelii se surpă zidul
Și valurile se ciocnesc,
Arama scuturilor urlă,
Nechiază caii, se opresc,
Zdrobite trupuri cad în sânge,
Deasupra lor oștirea trece
Se 'nalță caii... și de scuturi
Încep copitele să-și frece,
Însângerate râuri groase
Întind o plasă fumegândă,
Neconștient se schimbă locul,
Se schimbă sorții de isbândă
Și când zăgazul cel din urmă
L-au doborât învingătorii,
Se 'ntunecă, se-aprinde cerul,
Potop de apă varsă norii

Să spele sângele, să stingă
Cetățile ce ard în zăre
Iar tunetul să 'năbușească
Plânsorile de 'nmormântare!...

Și-n mintea ta, a nopții pace
Întinde bolțile-i senine...
Cu tine mor' învingătorii,
Învinșii vor muri cu tine,
În raza soarelui de mâine
Nu vor mai plânge cei învinși,
Nici care cu triumf n'or trece
Pe trupurile celor prinși.

Cu moartea ta, o altă lume
Își va purta de-aci înainte
Eterna ei seninătate,
Deasupra tristelor morminte
În care doarme legea vechie
Și vechile fărădelegi...

O vezi în sfânta-ți agonie
Din chinul tău o înțelegi
Pe noaptea care te 'nfășoară,
Din noaptea care te 'ncunună
Cu sfânta ei aureolă...
O vezi în razele de lună
Ce poleiesc întreaga zăre
Și peste fruntea ta s'așterni,
Furându-te pe nesimțite
În țara somnului etern...

Victor Eftimiu.

rezele păturilor domnitoare ale lui. Acești reprezentanți foarte adeseori nu mai pot vorbi și lucra cum le poruncește inima. Pătura aceia de stăpânitori se înrădăcinează încet și cu stăruință și în cercurile popoului săsesc și intelectualii noștri se vor contopi și mai mult cu această clasă dacă ea va reuși în luptele actuale să ajungă din nou la guvern — *înfrângând democrația*».

Generația tinăra a popoului săsesc — »firile pătimase și elementele mai tinere«, cum sânt porecliți din partea actualilor conducători sași cei cari cer o schimbare a sistemului politic săsesc — ar dori să deschiză calea democrației și pentru popoul săsesc pentru că »singura noastră nădejde e — zice organul dela Brașov — că naționalitățile vor reuși să organizeze rasele de altă limbă așa de bine, încât să poată trimite partide însemnate în arena politică a parlamentului... și că, de altă parte, »demagogia« unguerească va reuși să le câștige influența convenită și maselor disconsiderate până acum...»

Organul dela Brașov vorbește foarte lămurit... Peirea popoului săsesc e în el însuș și conducătorii lui, cari îl izolează de curentele noi dătătoare de viață... Conducătorii sași propovăduiesc alianța cu partidele unguerești la putere, fiindcă la putere sânt totdeauna clasele stăpânitoare din care fac parte și acești conducători.

Lozinca adevărată a actualilor conducători sași e deci: *cu clasele stăpânitoare împotriva democrației*.

In Rusia și în Ungaria. In legătură cu reorganizarea învățământului în Rusia, ministrul de instrucție a prezentat zilele trecute consiliului de miniștri din Petersburg un proiect de lege privitor la școlile primare particulare toate studiile, afară de religiune și limba maternă, vor fi predate în rusește. In școlile particulare secundare, în cazul când elevii nu sânt ruși și vorbesc același limbă, se va preda în rusește nu-

mai istoria, geografia și limba rusească. Creștinii de orice naționalitate din imperiu, pot înființa școlile particulare.

Vedem că »reacționara Rusie« asupra căreia nici o presă din lume nu varsă atâta batjocură și ironie superbă ca presa unguerească, a făcut cel dintâi pas serios către adevăratul liberalism. Cu al doilea pas va trece de sigur mult peste ipostaza în care se sbate azi sugrumată de șovinism instrucția publică în Ungaria, rămânând în Europa exclusiv guvernelor noastre gloria de împledeca în mersul ei iresistibil civilizația.

Program în englezește. In comuna Zăcopce, cu populația curat slovăcească, candidatul partidului muncii, baronul Lévy, se pregătea să și țină vorbirea program în unguerește. Când a început să vorbească s'a ridicat un glas din mulțime și a cerut să le vorbească în englezește, ca să-l înțeleagă. După ce baronul și-a dezvoltat programul unul dintre alegători s'a desprins din mulțime și pășind în fața candidatului l-a vorbit în englezește, exprimând mulțumirea alegătorilor și aducându-i la cunoștință că comuna întreagă e credincioasă partidului. A mai spus că nici unul dintre ei nu vorbește unguerește, dar toți știu limbile culte ale apusului, fiind oamenii umbriați prin străinătăți.

Cum rămănem oare cu axioma unguerească că popoarele nemaghiare sânt neaccesibile pentru cultură și trebuiesc cu forța obligați să se asimileze culturii unguerești. Ce vor ști în comparație cu acești slovaci, ungurii nialcoși de pe pustă, — desigur să și sumece mânecele și să învârtească focușul.

De dragul de a face eclat cu învățătura lor culeasă prin străini, acești bieți slovaci și-au călcat însă fără să și dea seamă datorita națională, care le poruncește sprîjinirea unui singur partid: partidul național slovăcesc. Conducătorii popoului slovac le vor lămurii sperăm aceasta rătăcire.

Procesul guvernului coaliționist. In procesul pornit de miniștri Kossuth, Apponyi și Andrássy împotriva publicistului Habár, pentru acuzele sale aduse guvernului coaliției, — judecătorul de instrucție a luat ieri interogatoriul ministrului președinte Wekerle, care n'a știut să dea nici o lămurire...

Firește...

Vasile Stroescu — o inimă de aur.

Familia Stroescu. — *Fapta lui Vasile Stroescu.*

De H. P.-P.

Bucuria ce o simțeste orice inimă românească în zilele astea, când un mecenat român basarabean sare într'ajutorul culturii noastre naționale, sprijinind-o cu o danie princiară, îmi dă condeul în mână, să scrii cele ce urmează. Sânt fericit că pot împărtăși amănunte, cari le-am găsit într'o revistă apusă și neaccesibilă marelui public și că înprospătez memoria neștearsă unor antecesorii ai marelui român de astăzi, din analele meseriașilor români ardeleni.

Cine a urmărit cu drag dezvoltarea reuniunilor meseriașilor români din Ardeal, a dat de sigur de numele Stroescu, înscris cu litere de aur în anele unei societăți. Acum douăzeci și patru de ani, în 1886 a apărut în margini aurite, un număr de Crăciun din revista »Meseriașul român«, în Brașov. Revista era în anul prim de existență, se tipărea de două ori pe lună, pe câte patru pagini quart și era organul oficios al unei societăți: »Asociațiunea pentru sprijinirea învățăcelor și sodalilor români, meseriași din Brașov«, care există și în ziua de astăzi. În fruntea articolului de fond stetea scris:

»Fundatiunea soților Mihail și Elisa Stroescu«. Societatea amintită, care se lupta cu greutate cu societate mari și întimpina o rezistență ridicolă a publicului românesc față de breasla meseriașă, a primit într'o bună dimineață ca din senin, o sumă respectabilă de bani — 25.000 de florini — dela unul, care nu voia să se nu-

mească. La stăruințele venerabilului și inimosului președinte de pe atunci a societății, a parohului Bartolomei Baiulescu, care a fost chiagul »societății« timp de 20 de ani, donatorul, mai bine zis donatorul, și-au spus numele și astfel s'au putut aduce mulțumiri simțite unor oameni, cari n'au alergat după trâmbișarea numelui lor cinstit, ci au voit să ajute din prisosul muncii lor un ram înțelenit al societății noastre.

Cine erau acești fericiți donatori? se întreba toată lumea, după cum întreabă azi toți de Vasile Stroescu. Cu mare greu s'au putut afla câteva date. Pe lângă toate promisiunile revistei amintite de a aduce date exacte, Mihail Stroescu și nobila sa partașă a vieții nu s'au grăbit să comunice informațiile acestea, decât târziu de tot, după 3 ani de zile. Cetitorii »Meseriașului român« au trebuit să se mângâie cu notițe fugitive, că »Stroescu e numele unei ilustre familii ce se trage din Moldova« (II, Nr. 1, pg. 3), că fondatorii au petrecut în treacăt câțiva timp în Brașov și s'au convins despre trebuințele clasei meseriașilor. Doar rândurile scrisorii publice în numărul de Crăciun lăsau să se întrevadă câte ceva din preocupările sufletești ale lui Mihail și Elisa Stroescu.

Iată scrisoarea publicată de »Meseriașul român«, (a. I Nr. 22) 25 Dec. v. 1886, pe pagina primă, în margini de aur:

»Domnule președinte!

Urmând cu viu interes activitatea »Asociațiunii pentru sprijinirea învățăcelor și sodalilor români

*) Elisa și Mih. Stroescu sânt în strînsă legătură familiară cu Vasile Stroescu.

Din România.

Inspeția regelui la școala de artilerie și geniu. M. Sa regele a inspectat, Luni dimineața, școala de artilerie și geniu din calea Orvișel.

M. Sa regele a sosit la școală la orele 10 dimineața însoțit de A. S. S. principele Schönburg locotenentul gardei regale prusiene, A. S. R. principele Ferdinand, Inspectorul general al armatei, dd. general Mavrocordat, mareșalul Curții, colonel Grațoski, aghiotant, și căpitanul Gheorghe O. Manu, din statul major.

La școală Majestatea Sa și AA. LL. R. S. au fost salutate de dd. general G. Crăinceanu, ministrul de război, general P. Warlade, comandantul corp. II de armată, general Al. Zolu, comandantul diviziei 4, general M. Boteanu, Inspectorul trupelor speciale și al corpului tehnic de geniu, colonel Ion Basarabescu, comandantul Pieții, colonel I. Gărdescu și de alți mulți ofițeri superiori din artilerie și geniu, precum și de toți profesorii școlii.

După ce i-a fost prezentat M. S. regelui raportul de către d. locotenent colonel Eremia Orghirescu, comandantul școlii, M. S. a trecut în revistă plutonul ofițerilor elevi, al școlii preparatorii de plutonieri și bateriile de soldați reduși.

M. Sa a asistat apoi la diferite exerciții militare executate pe rând de bateria elevilor, a ofițerilor a căror ținută și precizie în executare au făcut o bună impresie M. S. regelui, ca și în tregei asistențe.

Trecând în săli, s'a executat o audiență muzicală de corul și orchestra elevilor.

La amiazi Majestatea Sa a vizitat popota ofițerilor și a elevilor, unde M. Sa regele a binevoit să bea în sănătatea elevilor, adresându-le cuvintele următoare:

»Vă mulțumesc călduros pentru tot ce Mi-ați făcut să văd și să aud. Ați făcut progrese enorme în cei doi ani de când nu v'am mai văzut.

Urale puternice au acoperit cuvintele M. S. regelui.

Majestatea Sa la 12 jum. a părăsit școala în-

meseriași, al cărei președinte sântei D voastră, și stăruința ce o puneți pentru îmbunătățirea sorții popoului românesc din Transilvania, și având înși-ne convingerea, că prin o lucrare energetică pe acest teren se poate feri mai ușor sârmanul popor românesc de proletariat și mizerie; văzând în fine dificultățile, cu cari aveți să vă luptați pentru a ajunge scopul binecuvântat al urmăriți, ne am hotărît a vă veni în ajutor și a face o fundațiune la Asociațiunea D-voastră.

Donăm pentru scopul Asociațiunii suma de 25.000 fl. v. a. supt numele: »Fundatiunea soților Mihail și Elisa Stroescu« și o destinăm pentru sprijinirea copiilor săraci dela meserii și sodalilor români meseriași, și spre a se forma industriași români perfecți, instruiți prin școala »Meseriașul român« ce o redigiați.

Disponem, ca acest capital să fie în vecl neatingibil, să fie sigur plasat supt condițiunile cele mai favorabile. Administrațiunea acestei fundațiuni se va face după prescrierile actului fundațional, ce va urma posterior.

Destinăm, ca procentele capitalului fundațiunii noastre să se folosească în următorul mod:

Procentele dela suma de 20.000 fl. să se întrebuițeze în senzul statutelor Asociațiunii, sprijinindu-se copii români săraci, aplicați la meserii cu vestimente trebuincioase, plătindu-se taxele la școlile și la cazuri de boală, lară învățării români talentați să fie așezați în ateliere mai renumite plătindu-se onorarele, ce se pretind; sodalii mai talentați să se trimită spre perfecțiune în meseria lor cu ajutoare în străinătate, la școlii de meserii speciale.

chindu-se la Palat cu A. S. Sa principele de
Saxburg.

Cercul românilor de peste munți. »Cercul românilor de peste munți«, înființat acum doi ani, când o grupare a tuturor elementelor ardelenilor din țară se impunea, în vederea ajutorării activităților culturale ale românilor din Ardeal, s'a organizat acum din nou.

În ultima adunare generală, spre a putea grupa jurul său pe toți românii ardeleni, au fost modificate acele articole din statutele cercului, care stabileau unele condiții prea grele, după unii, spre a putea face parte dintre membrii cercului. Astfel de pildă cotizația prea mare.

Noile statute, așa cum au fost modificate, sânt următoarele:

Art. 1. Se înființează în București un cerc al românilor de peste munți, cu scopul:

a) de a dezvolta legăturile de solidaritate între membrii cercului;

b) de a întări legăturile mai strânse cu frații de acasă.

c) de a sprijini mișcările naționale.

Art. 2. Pot fi membri ai cercului toți românii originari de peste munți, stabiliți în țară.

Art. 3. Membrii sânt fondatori, ordinari și ajutoari.

Membri fondatori vor fi toți aceia, cari vor da o taxă de cel puțin 100 lei, plătită în două rate, în cursul unui an.

Vor putea deveni membri fondatori și acei cari, după decurs de un an, vor fi complectat taxa de 100 lei în afară de cotizațiile anuale.

Fiecare membru fondator și ordinar al Cercului va plăti anual o cotizațiune de cel puțin 12 lei, plătită în două rate.

Membrii ajutoari vor fi toți aceia, cari vor fi contribuți cu o sumă mai mică decât taxa prevăzută.

Art. 4. — Spre a deveni membru al Cercului se cere recomandarea cel puțin a doi membri și aprobarea comitetului.

Membrii noi au aceleași îndatoriri și drepturi ca și membrii vechi.

Art. 5. — Pe lângă membrii ordinari, fondatori și ajutoari vor putea fi aclamați, în adunarea generală, membri de onoare ai Cercului, toți acei români, cari vor fi sprijiniți mișcarea națională prin însemnate mijloace morale și materiale. Ei vor fi consultați de câte ori va crede de cuviință comitetul.

Art. 6. — Pentru urmărirea scopurilor sale, Cercul va putea întemeia reviste, ziare, instituții culturale și economice.

Art. 7. — Cercul va fi condus de un comitet central de 9 persoane, alese pe timp de trei ani, cu obligațiunea ca în fiecare an, trei să fie trași la sorți; ei nu pot fi realesi. Cercul în adunarea sa generală poate alege un președinte de onoare dintre membrii activi.

După alegerea sa, comitetul se constituie alegându-și un președinte, doi vice-președinți, un secretar, un casier și patru membri.

Fac parte din comitetul central al cercului, cu drept de vot și delegații membrilor din provincie, câte unul de fiecare localitate. Delegații vor purta corespondența cu comitetul central, vor încasa cotizațiile membrilor din județul lor, vor comunica în adunările locale, membrilor din județ, dărea de seamă anuală, despre activitatea comitetului central și despre administrația averii cercului, și în genere, vor stabili legătura dintre comitetul central și membrii din județe.

Comitetul central poate lua hotărâri cu cel puțin cinci membri prezenți la ședințe.

Art. 8. — Comitetul are întreaga sarcină a conducerii cercului, în conformitate cu statutele, și administrează averea conform regulamentului votat în adunarea generală.

Art. 9. — Cercul va avea un local al său, unde se vor ține ședințele comitetului, precum adunările generale, și unde membrii vor putea găsi o bibliotecă națională, ziare și distracții.

Art. 10. — Odată pe an, în Martie sau Aprilie, se va ține adunarea generală, când comitetul își va da seama de gestiunea sa.

Afară de aceasta, adunări generale extraordinare se vor putea ține ori de câte ori comitetul va găsi de cuviință, sau când cel puțin 25 membri vor cere această convocare.

Art. 11. — Ședințele adunărilor generale se țin cu majoritatea numărului total al membrilor activi.

Dacă, însă, la prima convocare, nu va fi răsunat acest număr, adunarea generală se va convoca pentru săptămâna viitoare, când se va ține cu ori câți membri ar fi prezenți.

Membrii ajutoari au numai vot consultativ.

Art. 12. — Adunarea generală printr-o comisiune ad-hoc, controlează socotelile și propune descărcarea comitetului de gestiunea sa.

Art. 13. — La sediul Cercului se va ține o Carte de Aur, în care se vor trece numele tuturor donatorilor.

Art. 14. — Statutele nu se pot modifica decât de adunarea generală convocată anume pentru această, în conf. cu art. 11.

Modificările trebuiesc să intrunească votul, oral sau în scris, a două treimi din numărul membrilor prezenți.

Art. 15. — În caz de dizolvare, averea Cercului va trece la societatea »Transilvania«.

Președinte: Simeon Măndrescu, profesor universitar; vice-președinți: Maior Verzea și I. Tzetzu; secretar G. Popa Lisseanu; casier: I. Clinciu; membrii N. Colceag, I. Scurtu, N. Lupan, Ig. Mircea.

Adunarea congregației din Tîrnava-mică.

(Dela corespondentul nostru).

Comitatul Târnavei mici a ținut în 20 Aprilie 1910 o adunare de congregațiune extraordinară, cu care ocaziune membrii români au dezvoltat o activitate ne mai pomenită în acest comitat. Din partea partidului național român au vorbit domnii Simion Călușu, președintele clubului, și advocații Dr. Romul Boila și Dr. Alexandru Morariu.

Di Romul Boila anunțase o interpelare în chestia abuzurilor organelor administrative comise prin coteșiri nepermise, prin rectificarea incorectă a listelor alegătorilor și prin alegerea antilegală a alegătorilor după fumuri.

Interpelația aceasta a fost punctul prin al ordinelor de zi.

Vorbitorul începe românește:

»Iustre Domnule Comite [Suprem! Onorată congregațiune Comitatenă!«

Toți din sală s'ar în picioare la auzul acelor vorbe. Până acuma nimeni n'a vorbit românește în congregația noastră. Zbeară toți: Elăl!, le vele, ki vele«, se apropie de vorbitor și vreau să-l apuce și să-l arunce afară.

Atunci se scoală comitele suprem și declară că legea permite membrilor români să vorbească românește în congregațiune. El nici nu contestă acest drept, îl roagă însă pe Di Romul Boilă să vorbească în limba maghiară, ca să-l înțeleagă toți.

D. Romul Boila cere să fie ascultat românește. Spune apoi, că, durere, oficialii comitatensi nu știu altă limbă decât cea maghiară. Obiectul interpelării e de așa natură, că toți și mai ales funcționarii trebuie să-l înțeleagă, prin urmare nu la în-

Având convingerea, că foala »Meseriașul român«, care o redigăți Dvoastră, contribuie foarte mult la scopul ce urmăriți: la promovarea meseriilor și pentru cultivarea măiestriilor români, și dorind ca această foale să se poată susține și pe viitor, destinăm pentru foala »Meseriașul român« suma de 5000 floreni, ca cu procentele acestei sume să se ajutoreze susținerea și redactarea.

Binevoii, domnule președinte, a primi suma de douăzeci și cinci mii florini v. a. și a o preda pentru scopul de mai sus on. comitet și adunării generale a Asociațiunii pentru sprijinirea învățăcelilor și sodalilor români meseriași.

Vă rog arătați-mi dacă dispozițiunile noastre sânt destul de lămurite pentru scopul ce urmăriți, spre a putea face actul formal fundațional, care ar fi să se intabuleze după legile Dv.

Primiți, Vă rog, mult știm dle preș. etc.

Soții Mihail și Elisa Stroesco.

Ți-e greu, ca în urma acestui document, scris cu atâta lipsă de afectare și cu atâta dragoste de neam, să nu te cuprindă venerația față de aceste două ființe și să nu simțеști umezindu-se ochii tăi, citind, 4 ani mai târziu, în cadre negre, rândurile, cari anunță moartea lui Mihail Stroescu. Cu această ocazie se publică alte amănunte, la rândul așa, fără dărnice de vorbă:

»M. Stroescu a fost român din Basarabia și a rămas român bun și după ce această țară a fost despărțită de patria mamă. Pentru ca să conserve românismul între conașionarii săi și să-l apere contra rusificării, voia să clădească cu banii lui școli române în acea țară românească. Voia o

Universitate română, cu propunerea în limba română, pentru ca tinerimea ce s'adapă la studii înalte să învețe din nou limba română și să fie crescută în cultul naționalității. Nu i-s'a dat voie și atunci marele patriot și a întors ochii spre românii din regatul român și spre cel din Transilvania. El a oferit 100.000 de franci pentru a se clădi școli rurale în România și făcu, după cum am anunțat, fundațiunea de 50.000 de franci pentru »Asociațiunea meseriașilor... (Meser. român, IV (1889) nr. 3).

Abla după moartea lui M. Stroescu s'a publicat o scurtă biografie, în »Meser. român«, pe care o reproduc la sfârșitul articolului acestuia. Din ea vedem că părinții lui Stroescu au fost nobili și mari proprietari, că tânărul Stroescu a studiat liceul în Cișinău, că a luat parte activă la războiul din Crimeea, ca ostaș rus, că a studiat la universitățile din Petersburg și Paris, științele naturale, și că — reintors acasă — a trăit o viață frumoasă, alinând suferințe, ridicând școli și sprijinind instituții culturale din România și Transilvania.

Înima lui caldă și judecata justă se văd și din comentariul ce l face unei foli.

În »Actul de fundațiune« al soților Stroescu, publică în Nr. 1, anul II (1887) celim:

»Această foale (»M. r.«) vedem că propagă înțelegerea meseriilor între români, promovarea intereselor meseriașilor români în genere și în specie instruirea lor intelectuală; cu un cuvânt formarea clasei mijlocii, care o vedem atât de necesară românilor.«

Celace a făcut M. Stroescu pentru alte instituții culturale, să o spună, cu ocazia daniel ur-

mașului său alții, eu voi insista asupra marelui merit ce l-a avut pentru meseriașii noștri: bieții copii, ajunși în Brașov să învețe vre o meserie cinstită, ca să-și poată duce zilele mai la adăpost de greul vieții.

Timp de zece ani mi-a fost dat să viu în atingere cu copiii ăștia, trimiși la învățătură.

O oală de președintelui de pe atunci, Nicolae Petra-Petrescu, se deschidea în fiecare Duminică după prânz și »sodalii« găseau sprijin bănesc pentru spălatul rufelor lor, pentru taxele la școala orașenească sau pentru plățile »casei bolnavilor« — toate din fondurile societății amintite. Dar mai aveau încă și de alta lipsă ființele astea, depărtate dela părinți, în mijlocul streinilor, bătute de maistori, unguri brutali și persecutate, fiindă umblau în lăbărele și cămeșutele lor românești: »aveau lipsă de o vorbă bună. Aici să fi văzut mizerie, aici lacrimi și suspine de nostalgie, aici dragoste și recunoștință curată, când le dedea mâna de ajutor.

De un timp încoace se adună cu toții în ziua de Sf. Mihail și Gavril, având comitetul în frunte ea să comemoreze amintirea mecenașilor lor, cu cântece în cor, cu declamații, cu câte o piesă teatrală de diletanți. Portretele fondatorilor, a d-nei și d-lui M. Stroescu, (pictate de pictorul Mișu Pop) sânt atârinate pe fundul scenei, în văzul tuturor, iar președintele aduce aminte ascultătorilor de fapta măreață a soților Stroescu. De Sf. Mihail și Gavril se oficiază un parastas solemn, mai înainte se ținea acest parastas în bisericuța din Croaveri, în nemijlocita apropiere a cântărețului imnului nostru: »Deșteaptă-te române!«, acum în biserică din Brașov-Cetate.

demnul comitelul suprem, ci pentru că i a fost intenționa de acasă, interpelația va rosti-o ungu-rește. După ce a spus toate aceste românește, a continuat unguerește. A fost cu mare atențiune ascultat până în capăt. Vice-comitele i a răspuns evaziv, cu care răspuns Dr. Romul Bolla s'a declarat nemulțumit. A înșirat mai multe cazuri concrete și d. vicecomite totuși n'a aflat de lipsă să dispună cercetarea lor.

La punctul 15 din program, rescriptul lui Khuen prin care și anunță venirea la putere, a vorbit din partea partidului național român prezidentul Simion Călușiu, care a vorbit cu multă dreptate despre suferințele românilor. A prezentat apoi o moțiune, care după ce au vorbit doi dușmani declarați ai românilor: Dr. Issekutz Győző și Sándor János, a fost respinsă și guvernul felicitat și primit cu încredere.

D. Călușiu a vorbit unguerește.

La abdicarea ministrului Darányi a vorbit iarăși d. Dr. Romul Bolla românește, prezentând o moțiune românească, prin care se la la cunoștință cu bucurie depărtarea sa.

La abdicarea ministrului Apponyi vorbește avocatul Dr. Morariu întâi românește apoi unguerește, cerând asemenea, ca depărtarea lui Darányi să și fie luată la cunoștință cu părere de bine.

La adresele comitatelor Udriheiu și Turoț redactate în contra votului universal a vorbit avocatul Dr. Romul Bolla, de astă dată în limba maghiară, fiindcă au fost de față o mulțime de socialiști pe galerii și meseriași, cari anume au venit să-l asculte. Moțiunea prezentată pentru introducerea cât mai grabnică a votului universal, egal și secret, a fost respinsă.

Membrii români au fost de față aproape în număr complet, dar unii s'au codit și s'au abținut dela votare, ne votând nici cu unul, nici cu altul. Aceștia au fost aspru înfrunțați din partea prezidentului Simion Călușiu. O purtare de tot rușinoasă a avut însă notariul Roman Russu, cel cu partidul național al muncii și cu statua lui Kossuth, și preotul gr.-or. Iuliu Moldovan, dezertorul cunoscut din Crăciunelul românesc, cari au votat fățiș contra românilor, s'au ferit de

români și nici nu s'au apropiat de ei nu cumva să-i ajungă însuflețirea și curentul sacru al dragostei de neam.

Să le fie rușine!

Situația politică.

Arad, 28 Aprilie.

Audiența primului-ministru.

Contrar știrilor primite aseară de toate ziarele, primul ministru, contele Khuen-Héderváry nu s'a înapoiat aseară la Budapesta, ci la dorința expresă a monarhului el a rămas în Viena. O telegramă ne anunță acum că monarhul l-a primit azi la orele 2 în audiență. Primul ministru a referat coroanei despre mișcarea electorală și despre mai multe chestiuni personale (!). Cu trenul de după amiază primul ministru a plecat apoi la Budapesta.

În cercurile politice se crede că publicarea alegerilor va urma peste 2—3 zile.

Justhiștii vestesc obstrucție.

Organul partidului lui Kossuth, »B-ste«, în numărul său de azi, anunță că partidul se va conforma în noua cameră atitudinii ce va manifesta partidul lui Justh. Asupra acestei atitudini nu încapă nici o îndoială. Un membru de seamă al partidului justhist o vestește în același ziar, în modul cel mai hotărât. El spune că justhiștii vor uza de arma asta deja încă înainte de a se constitui camera. Chiar dacă n'ar intra după alegeri decât vre-o 40 de justhiști, aceștia vor cere toți cuvânt în cea dintâi ședință și vor împiedica constituirea camerei timp de luni de zile. În felul acesta ei speră să-l răstoarne pe contele Khuen-Héderváry.

Noul turneu al lui Justh.

Sfârșindu-și turneul prin Ardeal Justh s'a înapoiat la moșia sa din Tornya și anunță că va întreprinde un nou turneu; de data asta în patria sa mai restrânsă, în comitatul Cenadului.

Justh va atinge în turneul său și Nădlacul, unde va fi însoțit de Holló Lajos.

Ministrul Hieronymi la Pressburg.

Ministrul de comerț a anunțat pe alegătorii din Pressburg, că va merge în mijlocul lor în 10 Maiu.

Contele Khuen și banul Tomasič.

Banul Croației a fost două zile oaspele primului ministru, la Semering. Cei doi bărbați politici au desbătut în acest restimp reforma electorală din Croația. Banul i a însoțit pe contele Khuen la Viena și a venit împreună cu el și la Budapesta. La cel mai apropiat consiliu de miniștri va lua parte și banul și cu acest prilej se va stabili definitiv această reformă. Dela Budapesta banul se va reîntoarce la Viena, ca să prezinte monarhului proiectul în forma sa definitivă.

Campania electorală.

Lupta electocală în Bihor.

În cercul Tinca (Bihor) ni-se scrie:

Candidatul partidului național Dr. Aurel Lazar Dumineca trecută și a ținut vorbirea de program în comuna Tulca și Husasdu, înalntea unei mari mulțimi de alegători. Candidatul, care era însoțit de fostul deputat Dr. Șt. Pop și de numeroși intelectuali din Oradea, a fost primit și călăuzit de un falnic banderiu de 60 de călăreți. Vorbirea de program precum și cuvintele d-lor Dr. Șt. Pop și Dr. Coriolan Pop au însuflețit marea mulțime a țărănilor înimoși, cari ca o stâncă stau pe lângă lubitul lor candidat.

Luni, a doua zi de Paști candidatul nostru își va ținea vorbirea de program în comuna Beliu, după amiază la 1 oră.

Iar Marți, a treia zi de Paști în Dumbrăvița la 10 ore a. m.

Candidatul va fi însoțit de foștii deputați V. Goldiș, Dr. Șt. Pop și Ioan Papp (Brad).

Românii din cerc așteaptă cu dor și cu însuflețire pe acești fruntași luptători pentru drepturile poporului nostru.

Teroarea autorităților.

Tinca, 28 April. (Prin telefon). În preturiatul Beliului funcționarii administratori, văzând frumoasele succese ale candidatului național, au început să terorizeze pe alegători, violentându-le libertatea personală și

An de an primesc ajutoare bănești peste 300 de ucenici de aceștia din fundațiunea Stroescu, binecuvântându-le memoria.

Dacă dai de câte-un meseriaș ardelean, de al nostru în străinătate, poți fi sigur că s'a ridicat puțin sprijinit de fondul acesta, atunci, când avea mai mare lipsă, în anii primi al uceniciei. Scriitorul acestor rânduri a aflat acum 3 ani, vre-o 20 de meseriași români ardeleni în Berlin, cari își aminteau cu venerație de dania soților Stroescu și cari au crescut supt aripele societății de meseriași brașovene.*

E poate prea mult ce am scris despre societatea meseriașilor din Brașov, dar am voit să se vadă, cum au sprijinit Elisa și Mih Stroescu o clasă socială dată la noi, pe nedreptul, la o parte, ba chiar dispreguită de multe ori.

Cu același simț pentru nevoile neamului îi găsim înzestrat și pe urmașul său, care donează sume respectabile pentru trebuințele nemijlocite ale bisericilor noastre, și același modestie nobilă,

*) »Fondul soților Stroescu« s'a urcat astăzi la suma de 64.000 de coroane și se spesează anual 2000 de coroane (vezi ultimul »Raport general« al societății pro 1909).

aceiași judecată dreaptă ne o arată și Vasile Stroescu, când ne zice: »Numele meu să nu-l preaslăviți, ajutați-vă cum credeți mai bine în starea de acum!«

Ținuta aceasta a dlui Vasile Stroescu — să o mărturisim sincer — ne pune în uimire. Ne miră, fiindcă am făcut experiențe triste cu reprezentanți ai »boierimei« noastre. (Sânt unii și alții, cari fac o excepție laudabilă — nu-i vorba — dar i numeri pe degete.) Partea cea mare a »boierilor« noștri sau artiștilor cu averi enorme, se dă trîndăviei. Lux nebun, să sparie Pesta, Parisul, de saloanele elitei franceze până la »Casino de Paris«, bani aruncați cu găleata pentru vre-o cocotă vestită și cinism, când e vorba de a sprijini vre o întreprindere culturală română. Sudoarea țaranului român o cumpără la ruleta din Monte Carlo vre-un banchier evreu, într'un sfert de oră de »Rouge et Noir«. Și își sfășie inima de jale. De protestezi, de îți ridici glasul să te audă nobilul fante, risipitorul averilor românești, el îți ride în față, cu un aer blazat, zicându-ți: »La asta nu te precepi!« și urmează... se scaldă în șampanie, plătește sume fabuloase pentru distracții ilicite și — ride și te insultă chiar, când îi vorbești de datorii față de neam, când îi amintești de suferințele lui.

Suferințe? El nu vrea să știe de ele! Pe el îl adoarme un cântec desfrinat și îl deșteaptă doar sgomotul unei sticle de șampanie. El nu aude nici țipetele desnădăjduite, nici chemările într'ajutor nebune, nici nu-și dă osteneala să vadă mizeria, în care zac frații de-ai lui, — el, care ar putea potoli țipetele și chemările și mizeria cu a suta, cu a cincizecea parte din ce aruncă în viața sa de »bonvivant« pe femeile pierdute.

Asta-i »savoir vivre« la el — arta de a ști trăi!

Culorile nu sânt prea negre — e tristul adevăr. Exemple? Nu unul, două — ci zece, o sută.

Dar în momentele astea nu e potrivită ilustrația aserților cu exemple atât de dureroase. Până când tânărul bogătan nu știe cum să-și plardă timpul mai dobitocește, într'un »spleen« sau într'un »flirt« omoritor de nevoi — până atunci, într'alte colțuri de țară, plugurile umble și țaranul muncește din greu și o proeșime și învățătorime săracă se sbuciumă de pe o zi pe alta, să crească poporul, să-l deie lumină și putere, ca să poată ținea plept cu concurența străină, iar coala — sus-sus — în catul al 4 lea sau în manzarde ca val de ele, tineri buni, deștepți, înmoși își duc traiul amar, învățând ziua și noap-

Iosef Müller & Comp., Mediaș-Medgyes. Birou tehnic și întreprindere de zidit pentru zidire de beton și beton de fier; depozit de lucrări de ciment. Primește și pregătește tot felul de construcțiuni de beton de fier: așezarea de padimente fără închieturi, depozit stabil de țigle pentru acoperit din ciment, barere pentru trepte, plăci de ciment, și pietrii-beton pentru fântâni.

recurgând la fel și fel de mijloace nelegale pentru a-i înfrica. Pe primarii comunali naționaliști îi amovează pe volnicul motiv că nu se atașează la candidatul guvernamental. Acesta a împărțit sume mari funcțiilor în scopul de a corupe pe preoți și învățători. Și ca culme a ticăloșiei se săvârșesc, funcționarii invocă cu mult cinizm pilda urită a vicarului Mangra.

Poporul e însă hotărât să nu cedeze nici unui mijloc de înfricare și e foarte însuflețit pentru candidatul național Dr. Aurel Lazar. Partidul nostru a trimis în cerc un om de încredere, dar jandarmii au voit să-l aresteze și astfel el a fost nevoit să plece din comună.

Pretutindeni se anunță reînvierea faimoselor terorizări din trecut.

Candidatul naționalist al cercului Lipova.

Față cu știrea mincinoasă ce s'a răspândit în cercul Lipovei, că naționalistul german, d. Victor Orendi-Homenau, ar fi renunțat la candidatura sa în cerc, primim azi dela locul cel mai competent încredințarea, că știrea n'a fost decât o mizerabilă apucătura în scopul de a rătăci pe alegătorii români și germani, cari așteaptă cu mare însuflețire pe d. Orendi și sânt hotărâți a-i duce steagul la izbândă. Numărul celor ce și-au vândut neamul e disparent în cerc și majoritatea naționalistă covârșitoare va trebui să învingă. Pilda celor câțiva preoți rătăciți pe urmele protopopului Hamsea, nu prinde în popor. Români din cercul Lipovei! la luptă deci! Steagul d-lui Orendi este și steagul nostru și cinstea noastră națională ne poruncește să nu-l lăsăm să cadă!

Dintre intelectuali români din cerc nu va lipsi nici unul din tabăra d-lui Orendi, ci vor urma cu toții pe dd. avocați Dr. C. Missits și Dr. A. Marta cari au început deja o întinsă propagandă prin cele 18 sate românești ale cercului în favoarea candidatului naționalist.

Către alegătorii din comitatul Făgărașului.

Ni se trimite următorul apel adresat alegătorilor români din comitat și înscălit de 150 de alegători fruntași.

»Cunoașteți cu toții situația tristă, în care a ajuns țara noastră lubită din cauza nenorocitului sistem de guvernare, susținut cu mijloace meșteșugite de o clică oligarhică, care în butul tuturor strigătelor noastre de durere, desprețuind evanghelia dreptății și a binelui obșteșc, nu vrea odată cu capul să scape din mână puterea, pe care o exploatează numai pentru interesele ei înguste particulare.

Ma! ales asupra comitatului nostru, asupra poporului român din acest comitat, apasă de multă vreme un sistem de guvernare, ce nu se mai poate suporta. E timpul suprem ca sa scuturăm de pe capul nostru jugul rușinos al domniei oligarhice.

Ocaziunea cea mai potrivită ni se oferă acum prin noule alegeri de deputați dietali, cari să vor face în curând. Acum ori nici odată cele nouăzeci de mil de suflete românești din acest comitat sânt chemate să spulbere vechia urgie, ce ne urmărește ca o fatalitate, ca asupra destinelor sale politice, economice și culturale să dispună aici la noi acasă, ca niște oaspeți, răsfățați o mână de oameni străini de sufletul, de graiul, de datinele, de pământul nostru strămoșesc.

Alegătorii români, cari formează majoritatea covârșitoare în amândouă cercurile electorale din acest comitat, au sfânta și măreața datorință față de interesele patriei întregi, față de interesele poporului nostru și în special față de binele și fericirea acestui comitat, ca să se grupeze cu toții în jurul bărbaților, cari sânt candidați ca deputați dietali din partea conferinței naționale electorale ținute în Sibiu în 5 Aprilie a. c.

Acești candidați sânt:

Pentru cercul Făgărașului dl Dr. Nicolae Șerban, pentru cercul Arpașului, dl Dr. Alexandru Vaida-Voivod. Subsemnații îi recomandăm cu toată căldura inimii noastre, căci ei sânt sânge din sângele nostru, suflet din sufletul nostru, gata de aduce ori și ce jertfă pentru mântuirea patriei și-a poporului românesc din lanțurile robiei oligarhice, îndeosebi prin lupta ce o vor desfășura în sfatul țării pentru introducerea legii dorite de tot poporul, a votului universal, egal, secret și după comune, dându-se astfel și milioanele desmoștenite, tinerei generații, dreptul de a conlucra la conducerea destinului.

Izbânda iubiților noștri candidați este pe deplin asigurată, dacă însufleții de spiritul solidarității naționale, vom urma glasul conștiinței noastre proprii și nu ne vom lăsa nici ademeniți de cortezirile lingușitoare ale adversarilor, nici înfricați de presiunile neiertate ale acelor, ce și presimțesc apropiatul sfârșit.

Bucuria în urma biruinței noastre va fi nemărginită, dacă nici unul dintre noi nu-și va uita de aceea, că este alegător liber și astfel nu-și va înscrie nici unul dintre noi numele în pomelnicul lașilor, trădătorilor s'au al transfugilor ordinari. După alegere vom da în publicitate numele atât ale acelor cari au votat cu candidații naționali, precum și ale acelor cari au votat cu dușmanii noștri politici, ori nu și-au luat osteneala să și valoreze scumpul lor drept de alegător.

Fraților! Ochii celor trei și jumătate milioane de români vor fi ațânții în ziua alegerii la noi; învingerea noastră este învingerea neamului.

Așa să ne ajute Dumnezeu!!!

Turneurile vor începe în ambele cercuri în săptămâna luminată și anume în cercul Făgărașului, d. Dr. N. Șerban își va rosti vorbirea de program.

Luni în 2 Maiu n. la orele 9 în Comana Inferioară, apoi în Veneția și Mândra.

Marți în 3 Maiu la orele 9 în Mărgineni, la orele 11 a. m. în Șinca-veche, iar după amiazi în Poiana-Mărului, Tohan și Zărnești.

Miercuri în 4 Maiu n. la oarele 10 a. m. se va ținea o mare întrunire Břen.

În cercul Arpașului, d. Dr. Al. Valda-Voevod își va rosti vorbirea de program:

Vineri în 6 Mai n. de sf. Gheorghe în comunele Vaida-Rece, Lissa, Drăguș și Voila, iar în Dumineca Tomel în comunele Viștea, Arpaș, Scoreiu și Porumbac.

La ambele turneuri vor lua parte pe lângă numeroși fruntași din ambele cercuri și câțiva dintre foștii deputați naționaliști.

Alegătorii români din ambele cercuri așteaptă cu mare dor pe lubiții lor candidați.

Din cercul Ighiului.

Din Ighiu i-se scrie »Gaz. Transilvaniei«: »În cercul Ighiului era să candideze, contra lui Dr. Vaida, precum știți Dr. Szász Pál. Se vede însă, că corifeii dela »munkapárt« au mirosit, că vor mânca nespălați și și-au retras pe Dr. Szász

lea, plini de nădejdi pentru ridicarea neamului lor. Ce au păcătuit oamenii așa de se sbruciumă așa? Au omorât pe cineva? Nu. Au furat? Nu. Atunci, ce păcat? E păcat să-ți iubești deaproapele mai mult ca pe tine însuși?

Și totuși — au un mare păcat — sânt săraci. Și sărăcia asta-i strângeră de gât, nu le dă putința să respire mai liniștit, le închide cărările, pe cari le întrezăresc poleite de raze de soare și împodobite cu flori. Și zac în umbră, osândiți să viseze numai, să izbească nebun cu aripile în colivia-le strâmtă și să li-se sfășie inima de durere că nu pot, nu pot cu nici un preț, să aducă folosul dorit de întreg sufletul lor cinstit neamului lor.

Orice planuri mărețe se isbesc de lipsa de bani. Fără de sprijinul acesta nu înaintează nici comerțul, nici starea culturală. Poți să ai ori câte planuri de regenerare pentru neamul tău: să vi-sezi o »Asociațiune« culturală ideală, care răspândește lumină în păturile țărănești și dă îndemnuri pentru cercetări serioase, poți să dorești o »societate de teatru«, care să împrumute aripi cuvântului românesc și să încălzească inimile, cari se clatină, poți să dorești o clasă mijlocie viguroasă, care să ne facă independenți econo-

micește — fără de bani nu ajungi nimic. Nu sânt banii lucrul principal — o știm noi — mai e entuziasmul nostru, mai e flacăra nestinsă de iubire de neam, care trebuie să contribuie la o întreprindere măreață, dar ea — singură — nu poate să ne urnească din loc; e trist dar adevărat.

O, ușor la alte neamuri bogate. În țări mai înaintate, în urma împrejurărilor! Ușor în țări unde tendințele culturale sânt duse de aceia, cari sânt în fruntea țării. În țara noastră poliglotă vom căuta zadarnic să găsim în bugetul țării noastre sumele de bani, date din visferia comună, pentru »Asociațiune«, pentru »Fondul de teatru« pentru societățile de cântări, pentru societățile de meseriași române, etc. etc., căci vom da de nește goluri elocvente.

Numai cu ajutorul mecenaților noștri ne vom putea ridica. Noi dăm avântul, noi dăm vloga noastră, inimile mecenaților nobili dau sprijinul bănesc, pe lângă cuvintele de încurajare, cari prețuiesc tot atât ca averile date.

Și Vasile Stroescu este unul, care ne-a auzit. Dintr'o familie de boieri, care putea să se piardă,

cum s'au perdat — vai! — atâtea din ele*) dintr'o familie de boieri, care a avut, dela Dumnezeu și în urma muncel și chiverniselei, din ce trăi**), dintr'o țară, unde limba românească este disprețuită de cei de sus, unde a fi român însemnează a fi »mojic« — el n'a aruncat banii agonisiți, el ne-a auzit șipetele noastre de des-nădejde, el a avut urechea primitoare pentru suspinele noastre, el a priceput starea noastră și — ne a sărit într'ajutor.

Îi mulțămim. Sufletele noastre sânt pline de bucurie și de recunoștință.

Dacă cântecul popular din Basarabia năpădită de dușmani, pune în igura românului ajuns în streini:

*) În »Basarabia« lui Zamfir C. Arbure citesc la pag. 838: »În Basarabia au rămas și s-au așezat — parte au trecut de s-au stabilit în Rusia — peste 27 de familii de boieri, înscrise în cartea de catifea (barchatnaia kniga) a nobilimii imperiului rusesc«. E și familia Stroescu aici cu descendenții în Basarabia pe lângă familiile! Sturdza, Racnvița, Moruzi, etc.

**) Tot în »Basarabia« lui Z. C. A., găsem într'un singur județ (Bălți) 2,504 deseatine de pământ, (cam 10,000 de jugăre) ale familiei Stroescu, celelalte județe lipsesc.

Gulere

și

Manșete.

Numai calitate bună.

Marca lanț.

SUC. EMMER FERENCZ

Welsmayr Ferencz

Timișoara, centru, strada Hunyadi.

Pál. Acum e vorba să vină în sărbătorile Paștilor un nou erou din tufă, în persoana lui Aurel Șimon cu program juszthist. Se zice, că acesta va face o mare surprindere românilor din cerc, căci le va vorbi în dulcea limbă românească și i va asigura că va duce la izbândă votul promis de jusih. Va să zică, cu miere vrea să prindă muștele.

Mal este însă și o combinație pe aici. Fiindcă Dr. Szász Pál nu prea are șanse de reușită, e vorba — zic — să pună contracandidat din partea »munka-pártiștilor« pe directorul de finanțe din Oradea Mare, Pop Nicolae. Planul este, ca noul candidat să facă desbinare între români, deoarece are neamuri cu mai multă sau mai puțină influență în cerc. Ar fi foarte dureros, ca un om ca d. Pop, de care până acuma numai bine s'a auzit și ca slujbaş și; și ca român, de dragul »munka-pártiștilor« să facă o rană în corpul națiunii române, din care până acuma știm că face parte.

Nu vreau să prorocesc, dar atâta zic că, alegătorii din cercul Ighiului au trecut prin focul curăților, se cunosc ei pe ei, știu ce pot face, dacă îi bate o inimă și un cuget. Să și pună mâna pe inimă ori ce român din cerc și să se cugete la ceea ce face. Nu ne trebuie voturi străine, numai ale noastre să rămână strânse și atunci:

»Vină o lume încrunțată
Vină valuri mari de foc
»Nici că ne-or cliinti din loc!«

Trăiască Dr. Vaida!

Un alegător.

De altă parte ni se scrie nouă:

»Marți în 3 Mai st. n. se va prezenta în cercul Ighiului candidatul de deputat în dependist Șimon Aurel, spîter după meserie din comitatul Sătmarului.

În aceiași zi, asistat de contele Battyányi Tivadar și alți doi deputați maghiari, — cari anume spre acest scop vin dela Budapesta, Șimon Aurel își va ține vorbirea de program.

Afară de deputatul nostru iubit Dr. Vaida, despre a cărui sosire în cerc încă n'avem cunoștință, va candida și Dr. Szász Pál — fiul comitelui suprem. Cortesirile și agitațiile în cercul Ighiului s'au început deja.

În cercul M.-Uioarei față de candidatul nostru Dr. Iuliu Morariu, va pași din partea

partidului independist baronul Bánffy Ferencz, care are latifundii și în Crăciunel, lângă Blaj.

În cercul Uioarei ca și în al Ighiului vor fi trei candidați, ceace numai spre sigura noastră reușită ar servi, dacă alegătorii nu și vor da sufletul sătanei.

SERVICIUL TELEGRAFIC.

Abdicarea regelui Greciei.

Berlin, 28 Aprilie. »Lokalanzeiger« află din Athena, că regele Gheorghe a discutat ieri cu fiul săi chestiunea succesiunii pe tron, luând împreună hotărîrea ca el să abdice în favoarea prințului Constantin, care să vie pe tron cu numele Gheorghe II. Abdicarea regelui se așteaptă deja înainte de adunarea națională.

Groznică catastrofă de mare.

New-York, 28 Aprilie. Din St Johns (New-Foundland) se telegrafiază că vaporul »Aurora« s'a scufundat aproape de țărmurii dela New-Foundland cu întreg personalul, 189 oameni. Știrea aceasta a fost confirmată și de autoritățile maritime din Halifax.

În ce privește cauzele catastrofei, »New-York Herald« primește știrea că vaporul »Aurora« s'a ciocnit cu munții de gheață, mânași de furtună și a fost zdrobit de greutatea lor.

Moartea lui Björnson.

Cristiana, 28 April. Osemintele lui Björnson vor fi transportate Sâmbătă cu mare pompă dela gară până la vasul menit să le ducă la țărmul Norvegiei. Judecând după pregătirile ce se fac, doliul norvegienilor se va manifesta în mod cât se poate de demn. Pe parcursul pe unde va trece convoiul funerar toate clădirile vor fi îmbrăcate în negru. În port, la sosirea în țară a osemintelor, va rosti panegiricul ministrul președinte al Norvegiei. Funerariile vor avea loc în 3 Mai, în Cristiania.

merser la Petersburg, unde urmă la Universitate cursurile științelor naturale, în timp de 4 ani, pe cari le completează printr'un studiu de 2 ani la Paris. Reîntors în țară, la anul 1868 se căsătorii cu d-na Elisa Stroescu, născută Nedelcovici, mare proprietară.

Marinimos, cu inima plină de sentimente generoase, posedind avere, care-i permitea a satisface toate rugămintele ce i-se adresau, ajută în toată viața sa pe cei lipsiți și creă câteva fundațiuni cu scopuri filantropice.

În prima linie putem cita donațiunea sa de 50.000 ruble făcută guvernului român în anul 1882, cu scop de a se construi din venitul acestei sume școli sătești în România.

Durere însă, că faptul acesta generos și cât se poate de laudabil, în loc să-i aducă o satisfacție, i-a cauzat numai nemulțumire și l-a lăsat adînc milniat, fiindcă pe lângă toate reclamațiunile făcute, n'a putut să izbutească, că banii dedicați pentru un scop atît de sublim să fie folosiți în modul cum dispusesse dlui. Chiar și pînă în ziua de azi (1889) familia sa se află în nedumerire, căci nu știe cum și unde se administrează aceste parale și dacă copiii sătenilor români se bucură într'adevăr de foloasele acestei donațiuni. Ar fi chemarea presei romîne de dîncolo ca să se intereseze cum s'a administrat această fundațiune și ce dispozițiuni s'au luat deja pînă acum.

O altă donațiune e donațiunea de 25.000 florini, făcută în folosul societății pentru sprijinirea învățăcelilor și sodalilor romîni meseriași din Brașov.

Printre alte donațiuni mai mici putem menționa: ajutoare în bani pentru asilul Elena Doamna, Ateneul român, Societatea Curtea de Argeș, etc. etc.

...Domnul Stroescu văzîndu-și sfîrșitul vieții apropiat, dispuse prin testament de a se construi pe moșia sa Pocimbău (județul Bălților, Basarabia) un spital de 25 de paturi, testînd averea sa pentru construirea și veșnica întreținere a acestui azil de ușurare.

(»Meseriașul român« IV., nr. 7).

M. Stroescu a murit în Odessa (15.27 Ianuarie 1888).

Cel mai mare record aviatic.

Londra, 28 Aprilie. În concursul de aviațiune organizat de ziarul »Daily Mail«, care a fixat un premiu de 10.000 de lire sterline (240.000 de coroane) pentru cel care va face distanța cea mai mare, — premiul acesta l-a câștigat aviatorul Paulhan, făcînd distanța dintre Londra și Manchester, 395 klm., în 4 ore și 9 minute.

Paulhan a plecat din Londra alaltăieri la orele 5 și 22 m. seara și la 8 ore și 10 m. s'a coborît la Lichfield. De acolo a plecat la 4 și 9 m. și a sosit la Manchester la 5 și 30 m.

Cînd a sosit la Manchester, Paulhan abia se mai putea ținea pe picioare. A fost ridicat de pe aeroplan și dus cu automobilul la hotel. Paulhan spune că a avut să îndure în sborul său un ger cumplit și o ploale înfricoșătoare.

Recordul acesta e cel mai mare record de aviațiune atins pînă acum.

La Manchester i s'au făcut lui Paulhan ovații mari.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 28 Aprilie n. 1910.

— Din cauza sfintei sărbători, Vinerea paștilor, proxmul număr al ziarului nostru va apare numai Sâmbătă la orele obișnuite.

— Temeri de tulburări în Macedonia. »Correspondența Politică« din Viena află că numeroase comune din Macedonia s'au adresat deputaților și exarhatului cerînd ca bisericile închise de autorități să fie deschise acum de Paști pentru a se oficia în ele serviciul învierii.

Aceiași cerere s'a făcut și anul trecut dar atunci a fost respinsă.

Din această cauză a avut loc în numeroase părți grave tulburări sângeroase.

Sînt temeri că tulburările se vor repeta și anul acesta.

— Cununie. Dșoara Smarandița Boneu din Brad și d. Ștefan Hărăguș din Blăjeni își anunță cununia ce va avea loc la 3 Mai n., orele 5 p. m. în biserica gr.-ort. din Brad.

Felicitările noastre!

— O carte scumpă. Din Viena vine știrea că ieri s'a vîndut în Dorotheum un exemplar din Biblia pauperum, tipărită prin secolul al XV sau XVI. După o luptă sălbatică între cumpărătorii cari veniseră să o câștige, i-a succes unui negustor de anticități din Lipsca să o cumpere pentru suma de 24.600 coroane. E poate cea mai scumpă carte ce s'a vîndut vreodată.

— O dublă sinucidere. Într'un otel din Halle a fost găsit înveninat un bărbat și o femeie, cari se daseră la otel ca soții Berger. Femeea a murit în curînd în urma chinurilor îngrozitoare, pecînd bărbatul se luptă cu moartea. Din scrisorile ce au lăsat s'a constatat că bărbatul care are vre'o 50 de ani e tatăl femeii și s'au învîlt să se omoare după ce în afacerii și-au pierdut întreaga avere.

— Toront de petrol. O sondă a societății petroliere romîn-americe din Valea-Prahovei a erupt zilele trecute atît de puternic că torontul de petrol a inundat toate ogoarele din preajmă și în curînd a acoperit întreg satul din apropierea sondelor. Eruptia a făcut pagube foarte mari, nimicînd întreagă recolta țaranilor. Locuitorii sînt amenințați și cu incendiu, căci terenul acoperit de păcură e espus. Pentru siguranță s'a trimis un corp de soldați.

»Frunză verde lemn uscat,
De părinți sînt depărtat
Și de neamul lăpădat,
De străini tare s' mîncat
Și de dînșii is prădat.
Mă silesc din zi, din noapte,
Ca să mi fac străinu frate
Și străina sorioară,
Ca s'a strîng la inimioară:
Dar străinu i ca alghina,
Cînd îi dragostea mai dulce
Pune ghimpii și se duce,

noi? îi întindem mîinile, îl chemăm, ca să-l privim, să-l înțelegem gîndurile și bătaia inimii lui curate.

Biografia lui M. V. Stroescu.

Mihail V. Stroescu de fericită memorie, s'a născut în anul 1836 din părinți romîni nobili și mari proprietari în județul Hotinului, Basarabia. Încă de timpuriu intră el în gimnaziul din Chișinău, unde în anul 1852 urmă a 7-ea clasă liceală. La izbucnirea războiului de Crimeea, animat fiind de sentimente patriotice, părăsi liceul împreună cu alți cîțiva tineri studenți romîni și după ce depusesse examenul de bacalaureat se înrolă în armata rusă.

Curajul și inteligența sa atrase atențiunea șefilor lui, cari țînînd seamă de origine, conform legilor militare în vigoare în acel timp în Rusia, îl propuse imediat, la finea celui dintîi an de serviciu, pentru avansarea la gradul de raportchik (sub-locotenent). Din nenorocire în vîlmășeala războiului, șefii săi nu-l putură promova, astfel că trebui să rămînă mai mult timp în gradele inferioare. După șase ani de serviciu, părăsi armata cu gradul de locotenent, după ce avu fericirea a dovedi pierderea actelor citate. Vîrsta lui era atunci de 23 de ani.

Impins de dorința de a intra pe cîmpul științific,

— **O mină de aur și jefuitorii.** Am avut de multeori ocazia să vedem în coloanele ziarelor știri referitoare la societatea doisprezece apostoli, care exploatează minele de aur din munții apuseni, de pe valea Crișului Alb.

Cetăm acum de nou că niște muncitori rupând zăvoarele unei ocne, au pătruns în lăuntru și au dus cu sine aur de vr'o zece mii de coroane. Foarte cu înțeles ca un solgăbirău care trăiește sub oblăduirea acestei societăți, să pună în mișcare jandarmeria și să târască în beciul poliției pe vre-o 30 de țărani aplicați de societate, ca pe urmă de nou să aibă motiv să întindă buzunările capitaliștilor, cocoțați în slujbe grase, din sudoarea acestor țărani exploatați în modul cel mai infam. Căci e destul să asisti o singură dată la ieșirea muncitorilor din ocne ea să te convingi de felul neomenos cu care sânt tratați acești robi ai traiului tânjit de pe o zi pe alta, în munca care chinuște trupul și omoară sufletul. Sânt bărbați în floarea vârstei cari bat din ciocane douăsprezece ciasuri din zi, ca să despice din stâncă comoara ce o înghit toate lepădăturile aduse de vânturi. Și toată munca și truda lor e răsplătită cu câte un leu, unul jumătate la zi, în împrejurări când îți crapă măseaua de lipsă și sărăcie.

Nu prin bătăi și torturi se vor desvâța acești nenorociți dela furt, dar nici prin prelegeri și articole de gazetă, după cum își închipuie actualul director al societății — despre care credeam că e un om luminat venit cu carte din Apus. Nu e destul să recunoști că e supraomenească sforțarea ce o fac acești nenorociți, pentru un codru de mălai mucegăit, ci să li dai posibilitatea să trăiască, nu din milă, ci după munca lor cinstită, să i răsplătești drept și omeneste. Când vor avea ei bucățica lor de pâine nu vor mai rămni la bunul străinului nesățios și nici adunarea lor de umbre viețuitoare nu-ți va mai sugera impresia unui trist convoi de îngropare.

— **Pe cale de a se îndrepta.** Ni-se scrie: Primarul comunal din Govoșia, Ion Marta, care până acum ura și pizmuia tot ce e românesc — și-a venit la sine. Anume ieri notarul Tomuția a împărțit steagurile contacandidatului nostru naționalist din cercul Rada, ale lui Tagány Sándor zis și (Tocană) primarilor, ca să le distribue alegătorilor prin comune. Toți primarii le-au primit, numai cel din Govoșia a refuzat primirea cu indignare. Fie într'ut cias bun.

— **Dezertor român.** Poliția din Brașov a arestat ieri pe Constantin Pantellmon care dezertase dela regiment, și l-a predat poliției de graniță. Constantin fusese înrolat la un regiment de tren din București, ca bucătar la masa ofițerilor. Mai în urmă a fost înlocuit cu altul și trimis la regiment, unde într'o bună zi l-a apucat dor de zărbalbastre și s'a tot dus până când într'o zi a dat patrulea peste el și la înaintat tribunalului militar. A fost condamnat la doi ani de ocnă. După ce a robit și anii aceștia, l-au obligat să mai facă încă un an de serviciu. Atunci fișul s'a hotărât să se dea de nou de dezertor și l-a luat lumea în cap trecând granița. Poliția de frontieră însă l-a întors de nou în Brașov și l-a pus pe picior liber, ca să-și caute o ocină.

— **Negrija unei mame.** În comuna Gurba femeia lui Gold Pavel având ceva de lucru în hotar s'a dus cu copilașii vecinului de mână și lăsându-i singuri s'au pus pe joacă, în apropierea lor era o groapă adâncă și cum sburdau fără grije, au căzut într'insa și au murit amândoi. Contra femeii s'a pornit cercetare.

— **Un incident între Pasici și prințul Gheorghe.** Din Belgrad se anunță că un incident violent a avut loc între primul-ministru Pasici și prințul Gheorghe al Serbiei.

Prințul Gheorghe voia să se reîntoarcă la Belgrad și obținuse în acest scop aprobarea regelui. Pasici voia să convingă pe rege a reveni asupra hotărîrii sale.

Din această cauză a avut un schimb violent de cuvinte între prinț și primul-ministru.

— **O plăcere rară.** Nevasta unui mare negustor din Anglia are o colecție foarte rară de fotografii. Înainte cu vr'o 20 de ani femeia aceasta era una dintre cele mai mari frumuseți femeiești ale Angliei. Tatul ei, un bun prieten al lui Gladstone a avut ideea ca s'o fotografieze în ziua când s'a născut și la fiecare două săptămâni. Gladstone care a văzut cele dintâi fotografii, l'a sfătuit să urmeze înainte și au fotografiat-o mulți ani înainte, întâi tatăl pe urmă soțul femeii. Astăzi ea e o femeie bătrână și are 1271 de fotografii. E foarte mișcător să privești această serie de fotografii, să vezi cum să dezvoaltă o frumusețe, cum înfloresce, cum se coace, pe urmă se ofilește și moare. Un proces dela vârsta de copil fraged până în pragul mormântului.

— **Furtuni puternice în America de Nord.** Din Tenesee, Alabama, Georgia, Luisiana, Missisipi vine știră că furtuni urmate de vreme rece au pricinuit mari sticăcluni plantațiilor de bumbac pricinuind pentru statele sudice cele mai mari pierderi cari s'au înregistrat dela războiul civil.

E teamă chiar ca să fie lipsa de sămânță pentru replantare.

— **La Librăria »Tribuna« și Librăria Diezezană din Arad se află de vânzare ilustrate dela balul costumat din Arad. Prețul 50 fileri bucata.**

x Pentru 60 de fileri, poți pregăti ușor acasă 2 litri lichieri Alasch sau Anisette, Benedictin, Chartreuse, Curacao, Persecă, Pară imperială, Chimin, Cafea, Rosa, Vanilie, Silvoriu, Rachiul de drojii și Rom. 10 doze în prețul de 6 coroane, cu modul de pregătire expediază franco. Burger Frigyes, farmacist în Cluj-Kolozsvár.

x O femeie cruțătoare dacă extratipul erde cele și rum le cumpără dela mine, cruță 100—200% din bani. Se poate căpăta compoziție de rum fin, ezențil de liqueruri: absynth, allasch, anisett, băutură amară engleză, de caisă, pere regale, cacao, ciocoladă, curacao, carthausă, lămie, nucă, cafea, chinin, smeură, marasquină, vișină, menthă, portocală, punciu, rostopcin, silvoriu, vanilie, în doze de câte de 50 fileri, din cari se poate pregăti 1½—2 litri de liquer. La comanda de 10 sticle dau ladă gratis și expediez gratis. Esență de apă de Colonia excelentă. 1 dosă pentru pregătirea 1 litru apă de Colonia — Eau de Cologne — 1 cor. Corespondență și în limba română. Modul de întrebuițare se dă la fiecare sticlă. — Dobay Kálmán, drogerie la »Crucea roșie« în Békéscsaba, Vasut-utca.

Cronica socială și artistică.

Intrunire culturală în Nocrich. Despărțământul Nocrich al Asociației invită la întrunirea culturală ce va avea loc în comuna Răvășel, a treia zi de Paști, la orele 12.]

Serată literară în Vașcău-Bărești. Tinerimea română din Vașcău-Bărești invită la serata literară ce va avea loc în hotelul »Buna înțelegere« din Vașcău-Bărești, a doua zi de Paști începutul la orele 7 și jum. seara. După serată — joc.

ECONOMIE.

Insoțire de conzum și valorare în Cincul-Mare. Supt firma: »Insoțire de conzum și valorare din Cincul-Mare« subscriși fondatori am decis înființarea unei societăți comerciale al cărei scop este:

1. Să aranjeze și deschidă o prăvălie pentru a provedea pe membrii și pe cei aparținători lor cu tot felul de articlii economici, industriali și casnici de calitate bună și efțină.

2. Să mijlocească vinderea produselor economice ale membrilor pe piețele de valorare.

3. Să sprijinească pe comercianții români stabiliți în comunele aparținătoare cercului Cincul-Mare, — prin acordarea engros a articliilor de cari au lipsă în prețul cel mai efțin posibil.

4. Să elibereze pe poporul românesc de supt exploatarea comercianților străini stabiliți în comunele din cercul Cincului-Mare. Spre acest scop se va nizu, ca în acele comune, unde nu sânt stabiliți comercianții români — să se înființeze însoțiri similare de conzum și valorare.

Insoțirea noastră de conzum stă în legătură cu centrala »Hangya« (Furnica) din Budapesta, de unde procură în prețul de fabricare toți articlii de care are lipsă.

Procurându-le deci în preț efțin, însoțirea noastră va fi în stare să le vândă membrilor larăș cu preț efțin.

Abstrăgând dela favorurile materiale, pe cari ni-le oferă Hangya (Furnica) dar și controlul il exerciază gratis prin experți, cari controlează mersul afacerilor și corectitatea conducerii.

Deci fiind controlul foarte sever, bazele însoțirii noastre sânt cât se poate de sigure și orice rizic al membrilor e exchis.

Pentru ca prăvălia însoțirii noastre să fie cât se poate de bine asortată spre a ținea concurență, cu comercianții străini, e de lipsă un capital de operațiune de minimum 10.000 cor.

Capitalul e împărțit în cote de câte 10 cor. După fiecare cota ca se plăti ca spese de fondare suma de 1 cor. Subscrierile se vor face pe »Lista de subscripție« alăturată; iar cotele subscrise nu se pot abzice în decurs de 5 ani.

La subscripție se va solvi 1 cor. de fiecare cota ca spese de fondare și 2 coroane din prețul cotei.

Celelalte rate se vor plăti la următoarele termine:

rata II de cor. 2 de cota până la 1 Iunie a. c.
» III » » » » » » 1 Iulie a. c.
» IV » » » » » » » 1 Aug. a. c.
» V » » » » » » » 1 Sept. a. c.

Il stă însă în drept fiecărui membru ca să solvească prețul cotelor subscrise deodată, sau în mai puține rate.

Toate sumele încasate, precum și listele de subscripție sânt a se trimite cel mult până în 10 Mai a. c. la adresa »Armonia« casa de economii societate pe acții în Cincul mare, de unde primesc

Nu mai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta pentru că dela **Székely și Réti**

capătă **garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor** și constă din: dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de **360 coroane.**

Tot aceeași cu toalete în 3 părți 400 coroane.

Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga ganritură se expediază franco conform tocmeții separate, în oricare parte a Ardealului. În provincia la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mustre și servim cu prospecte și cu desemne. — Să fim atenți la firmă!

membrii titlu provizoric despre cvotele subscrise și sumele solvite.

Listele intrate după 10 Mai nu se mai iau în considerare.

Timpul contemplat pentru aranjarea și deschiderea prăvăliei e 15 Septembrie 1910.

Prăvălia se va deschide în edificiul cel nou al băncii »Armonia«.

Prospect, pentru emisiunea a III-a de acții la »Panciovana« Institut de economii și credit societate pe acții în Panciova.

1. Adunarea generală ordinară din 17 Februar 1910 hotărând urcarea capitalului social dela 80.000 coroane la minimul de 100.000 coroane, a autorizat direcțiunea Institutului să facă emisiune nouă de acții fără a se altera scopul și principiile fundamentale stabilite în statutele societății. Dacă se va subscrie o sumă mai mare decât cea proiectată, adunarea generală are dreptul să urce capitalul social la suma subscrisă.

2. Valoarea nominală a unei acții din noua emisiune este 100 coroane.

3. Subscrierea acțiilor noi să încheie în 1 Decembrie 1910.

4. Pentru fiecare acție din noua emisiune este a se depune la casa institutului 4 coroane pentru fondul de rezervă și spese emisiune, 30 coroane în una sau două rate până la 1 Decembrie 1910, iar restul de 70 coroane să solvește în 6 rate bilunare până la 1 Decembrie 1911.

5. După plătirile făcute în contul acțiilor institutul plătește 5 proc., iar pentru ratele întârziate calculează 6 proc. interese.

6. Convocarea adunării generale pentru stăvirea capitalului urcat în sensul acestui prospect se va publica în »Drapelul« și »Revista Economică«.

Panciova, la 1 Aprilie 1910. Direcțiunea.

Plata grânelor din Aradul-Nou

26 April 1910.

S'a vândut azi:

grâu 300 mm.	10.50—	11.—
orz mm.	6.—	6.10
ovăș mm.	6.50—	—
secară mm.	7.50—	—
păpușoi 500 mm.	5.30—	5.35

Prețurile sunt socotite în coroane și după 50 kg

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 2 Aprilie 1910.

Prețul cerealelor după 100 kgr. a fost următorul:

Grâu nou	
De Tisa — — — — —	26 K. 90
Din comitatul Albei — —	27 » 05
De Pesta — — — — —	26 » 80
Bănățianesc — — — — —	26 » 40
De Bacica — — — — —	26 » 40
Secară de calitate I. — —	16 » 80
Orzul de nutreț, calitate I.	14 » 75
Ovăș de calitate I. — — —	14 » 90
Cucuruz — — — — —	11 » 70

BIBLIOGRAFII.

La Librăria »Tribunei« se află de vânzare:

M. Sadovlanu: Crâșma lui Moș Precu à 2 cor. 10 fil. porto.

Din biblioteca »Minervei« à 30 fil.

Nr. 76. I. Boteni. În zile de vacanță.

Nr. 77. Iwan Turgenjeff: Apele primăverii, volumul I. Traducere de I. Constantinescu (Delabaia).

Nr. 78. I. Constantinescu, vol. II.

»Avel tragedie din popor« în 4 acte și 2 tablouri, după un manuscris găsit a 1 coroană plus 5 fil. porto.

Dimitrie Onciul: »Românii în Dacia Tralană« până la întemeierea principatelor (Chestia română) à 1 cor. + 10 fil. porto.

Proza ediția II-a de V. Alecsandri Cor. 2.—
Mormântul unui copil ed. II a de M. Sadoveanu Cor. 2.

Din biblioteca Minerva:

Nr. 73 *Suflete stinghere* de L. Marian 30 fil.

Nr. 74 *Conovalow*, de Maxim Gorchi 30 fil.

Nr. 75 *Siberiana* de Xavier de Maistre 30 fil.

Din bibl. teatrală:

Nr. 9 *Electra*, tragedie în 5 act. de Sofocle 35 fil.

»Viața Rom.« Nr. 1 și 2 à 2 Cor.

»Luminisuri«, poezii de A. Stavri à 2 Cor.

»Schife și amintiri« de D. D. Pătrășcanu à 2 cor.

»Viforul«, dramă în 4 acte de B. Delavrancea Cor. 2.50 plus 20 fil. porto.

Povestiri alese de Ion Dragoslav Cor. 0.55 plus 10 fil. porto.

I. Russu-Șirianu: La Roma, schiță din călătorie . . . . . 2.—

Dr. E. Babeș: Diagnoza . . . . . 3.—

A. Cosciuc: Nutrirea animalelor de casă

(op. premiat) 1.50

A. O. Maior: Bibliot. copiilor, vol. II. 1.60

» v. III și IV. . . . . 1.—

Isidor Ieșan: Românii din Bosnia și Herțegovina în trecut și prezent 1.50

Din valoroasele cărți ale regretatului canonic Dr. Augustin Bunea:

Mitropolitul Dr. Ioan Vancea de Buteasa, schiță biografică . . . . . cor. 1.—

Chestiuni din dreptul și istoria bis. române unite, partea I . . . . . cor. 2.—

partea II-a . . . . . cor. 1.50

Discursuri; Autonomia bisericească; Diverse . . . . . cor. 5.—

Ierarchia românilor din Ardeal și Ungaria. . . . . cor. 3.—

Mitropolitul Sava Brancovici . . . . . cor. 1.50

Amintirea lui T. Cipariu . . . . . cor. —.50

Björnsterne Björnson, Veselul ștrengar, trad. de N. D. Ciotari. Prețul cor. 1.50.

M. Eminescu, Articole politice. Pr. 80 bani,

A. Mirea, Caleidoscop, v. II. Pr. cor. 1.50.

H. Balzac, Moș Goriot, trad. de R. Baltag, pre cor. 2.—

E. Lovinescu, Viața și opera lui Grigor Alexandrescu, pr. cor. 2.—

P. Cerna, Poezii, pr. 2.—

Radu Rosetti, La capătul pământului. Note din călătorie, pr. cor. 2.—

Em. Gârleanu, Nucul lui Odobac, pr. cor. 1.50.

Gustave Flaubert, Doamna Bovary, trad. de L. Daus, pr. cor. 2.—

D. Negru, Cum ne naștem, Cum trăim, Cum murim, Știință popularizată, pr. cor. 2.—

Petru Dulfu, Cântece și povești. Prețul Cor. 1.50.

In amintirea canonicului Augustin Bunea. Articole și alte semne de durere ale neamului . . . . . cor. —.50

Din »Biblioteca teatrului Național« au apărut n-rele: 6. *Diavolul*, de Fr. Molnar, Prețul —35 bani, — 7. *Ultimul vlăstar*, de N. Panade Prețul 35 bani și 8. *Prostul*, de L. Fulda, Prețul 50 bani.

Din »Biblioteca Minervei« a 30 bani au apărut n-rele.

63. V. Caralvan — Domnița Iliana.

64. Nuvele italiene.

65. A. Theuriet — Prăvălia la doi crapi.

66. E. Zola — Cum mor oamenii.

67. I. Turghenieff — Intăia iubire.

68. A. de Amicis — Din împărăția iubirii.

69. E. Theuriet — Nuvele.

70. H. Taine. — Despre natura operei de artă.

71. H. Murger. — Balade.

72. A. Gorovei. — Datinele noastre la nuntă.

73. S. Masian. — Suflete stinghere.

74. Maxim Gorkhi. — Conovalow.

„Impresii de teatru din Ardeal“

de Zaharie Birsan.

Prețul 2 coroane.

plus 20 fileri porto.

La fiecare carte rugăm a se mai adăuga 5—10—30—20 fileri pentru porto. poștal.

Comandele de cărți etc. precum și prețul lor să se adreseze către: Librăria »Tribunei«, Arad str. Deák ferencz 20.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.
»Tribuna« institut tipografic, Nichin și cons.

Credit pe ipotecă, pe cambiu
și pentru oficiali
mijlocește

Herzog Sándor

A R A D,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

FEIWEL LIPOT utodai

Budapest

IX. Ipar utca 4.

Bănci de școală
Mobilier de școală
Mobilă modernă de birouri
și fabricare din instrumente gimnastice.
Catalog de prețuri gratuit și porto franco.

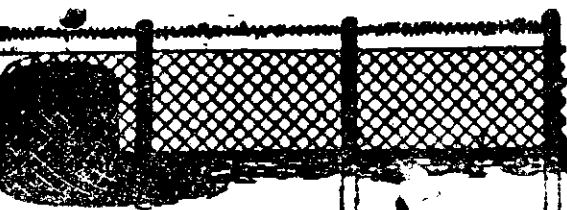

Cea mai ieftină sursă
de cumpărat.Cea mai ieftină sursă
de cumpărat.**BINDER LAJOS**clasornicar și gluvaerglu în
MEDGYES, Markt-platz Nr. 8.

Depozit bogat de
totfelul de clasornice de aur și argint
precum și clasornice de metal și nickel
Articlii de argint de China.
Ochelari și zwickeri de Rathenov.
Articole optice de aur și argint.
Reparaturile solide și ieftine. Serviciu conștiințios.

Klein István

Prima fabrică cu instalație electrică
de împletituri de sîrmă, coarde de
oțel pentru paturi și site etc. în
Seghedin — Szeged, Kelemen-u. nr. 4.
Telefon Nr. 242. — Fond. în a. 1840.

1 m. de sîrmă pentru gard
dela 30 fileri în sus.

Fabricatele mele în privința durabilității și a
execuțiunii bune concurează cu orice fabri-
cate de acest solu. — Serviciu conștiințios.
Prețurile mele sunt cele mai ieftine.

Cu prospecte și cu catalog

de prețuri servesc gratuit.

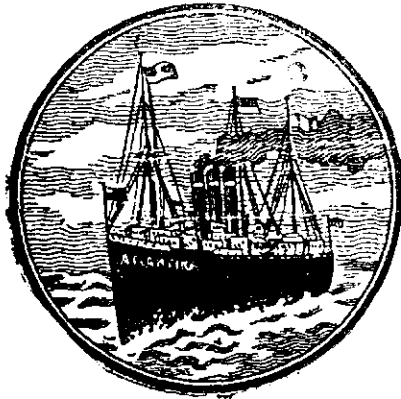
Să fim atenți la firmă!

Ca dar de Paști

Recomandăm

CAFEA

proaspăt prăjită

TEL. 609.

TEL. 609.

ATLANTICAIMPORT DE CAFEA ȘI CEAI
ARAD, Piața Andrásy 20.**Botinele cele mai elegante**

Cele mai practice încălțăminte
pentru sporturi, pantofi de vară și
pentru tenis în splendidă variație de
culori și execuție ireproșabilă; de ase-
menea **ghete americane**
marca: »The Barry, The Burt & Pac-
hardt, King și Moccasin«, încălță-
minte **orthopedice**, Cassala-Engel-
hardt, le găsiți la marele magazin de
— — specialitate a lui: — —

WEINBERGER JÁNOS

ARAD, Piața Andrásy 20.

pe lângă prețurile cele mai convenabile
— și serviciul cel mai prompt. —

Prăvălie mare de oroloage.

LOSONCZY LAJOS,orologier și pentru oroloage de turn.
ARAD, Vörösmarty-u. 1. (lângă Holtzer).

Primește și pregătește tot-
felul de oroloage de turn
precum și reparări și trans-
formări de totfelul de oro-
loage, pe lângă garanția
de 5 ani cu prețuri mo-
derate. — Depozit de tot-
felul de oroloage de bu-
zunar, — de perete și
atârătoare, precum și
— articlii de aur și argint
— executate foarte fin. —
Comandele din provincie se
execută repede și punctual.

In atențiunea damelor!

S'a isprăvit cu fața urâtă!
Alifia americană contra petelor.

E cel mai bun, dur și nestricăcios remediu contra
petelor, a phitiridisului și a tuturor necurățiilor
din față. E singurul remediu neîntrecut încă, recomandat
de mai multe celebrități medicale, pentru curățirea de pele,
phitiridis și ephelides. În străinătate se expoartă en-gros.

Un borcan costă 2 cor. și porto postal 20 fileri.

Se găsește exclusiv la **Molnár János** — Farmacie la Dubul Sfânt în —
inventator și fabricant: Szombathely, Főter 42 Tr.**Izay și Rigó**magazin de
I-u rang de albituri gata de pânză albituri de pat și pânzeturile de masă
Cluj—Kolozsvar, Strada Deák Ferencz Nr. 4.

Prețuri fixe moderate.
Mare asortiment de
mărfuri din patrie.
Primește totfelul de executări de
TRUSOURI
cu orice prețuri, la chemarea în
provinciă arată cu plăcere colecția
:: :: de mustre. :: ::

Asortiment mare și frumos.
Pânză de in de Rumburg.
Pânză de in de Irlanda.
Pânză de in de Kreász.

BUMBAC
de Damast și Grádli.

ALBITURI GATA
pentru femei, bărbați și copii,
ALBITURI PENTRU PAT,
NĂFRĂMI DE BUZUNAR.
CIORAPI etc.
PANZETURI ALBE
și **COLORATE** pentru masă.

„DRĂGANUL“

instituit de credit
și economii, societate pe acții în
= BEIUȘ—BELÉNYES. =

Primește bani spre fructificare pe lângă libele de depuneri sau în cont-curent și după banii depuși spre fructificare plătește 4 1/2%, 5% interese. Darea după interesele de depuneri o plătește institutul.

Acoardă împrumuturi ipotecare pe locul prim.

Dă împrumuturi pe cambii cu acoperire ipotecară pe lângă cele mai avantajoase condițiuni.

Acoardă împrumuturi ipotecare cu amortizare pe 10, 20 și 30 ani.

Dă împrumuturi de cont-curent cu acoperire de hârtii de valoare.

Acoardă împrumuturi simple fărănești pe obligațiuni cu cavenți.

Escomptează cambii (polițe) efecte și pretenziuni sigure către case publice cu scadențe fixe.

Acoardă împrumuturi pe lângă amanetare de efecte.

Ingrijește de afaceri economice și mijlocește totfelul de operațiuni de bancă.

DIRECȚIUNEA.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA sculptor și mester-
lestru piatră.

Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dézma-u. 21.**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din: marmoră, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József-út 25.

Cămară Centrală:

Nagyszeben, Fleischer-gasse 17.

Filiale: Déva, Nagyvárad.

Societate pe acțiuni pentru aparate
și mașini industriale. *Műszaki és gépipari
résztvénytársaság.*
Budapesta, III., Vörösmarty-u. 19/b.

Recomandă:

MOTOARE de olei brut MOTOARE CU BENZINĂ
cea mai sigură și mai ieftină cu acumulator și regulator
putere motorică. precizat.

Locomobile cu olei și benzină.

Mașini agronomice.

MOTOARE INDUSTRIALE INSTALAȚII DE GAZ
indispensabile pentru meseriași cheltuială la cias 1 1/2 - 2 1/2
și agronomi. bani.

Instalații de mori.

Mașinist diplomat nu e de Se poate instala ori unde
lipsă, oricine le poate manua. focul e exclus.

Prețuri și condițiuni de plătire convenabile.

Liste și prospecte de Comandele din provincie
prețuri la dorință tri- se execută prompt și cu
mitem gratuit. cea mai mare punctualitate.

Toate comenzile sunt a se adresa la firma de mai sus.

In atențiunea celor ce zidesc case!
— și a proprietarilor de vii! —

**Fabrică de cement în Pâncota,
LENGYEL SÁNDOR és Társa.**

Telefon Pâncota 9.

Primește spre lucrare cu beton
beton de fier:

iesle în grajduri, bazine
pentru apă și comină, etc.
fântâne și alte canale;
fundamente și altele.

Liferează:

țevii de cement în diferite mă-
rimi, țevii de fântână, țigle
pentru acoperiș, valaie spre diferite
scopuri, vase de apă de ploaie și pentru
stropirea viței, plăci de cement,
cement de portland ș. a.

== LIMONATA KRISTÁLY ==

— se poate purta în buzunar,
e cea mai ieftină și cea mai bună limonată. —

Limonată contractată în praf. Se poate foarte comod
purta în buzunar. O porție 6 fileri. O cutie pentru
turiști cu 12 porții 80 fileri. - Face bune servicii în
escursii la sporturi și militari la exerciții. Se găsește în
orice prăvălie de delicatose și coloniale. Discompusă cu
orice apă dă o limonată ireproșabilă. — O pregătește
— — — fabrica de limonată Kristály a lui — — —

KERTESZ ERNŐ

farmacist în SZABADKA, 103 Tr.

Cea mai mare și mai ieftină
firmă de grădinărit din țară.

200.000 bucăți de ultoi de viie
200.000 bucăți riparia, 100.000 bucăți
pomi frumoși cu coroană, 200.000
bucăți trandafiri nobili, 100.000 buc.
arbori de lux și cireși de lux se pot
căpăta cu un preț fabulos de ieftin.
CATALOG de specii și prețuri se
trimite gratuit și porto franco, firma:
Váradvelencei műkertészeti
és rozsatelep Nagyváradon.

— — Cel mai bun remediu contra — —
● boalei porcilor și vitelor ●

e păsatul proaspăt. Pentru acest scop reco-
mandăm cea mai nouă mașină a noastră pat.

„LACI” numai
20 cor.

Macină porumb și orice cereale, mare
și mărunț. Se învârtă ușor, petrece mult și
e foarte trainică. Pe cias macină 20 de
— — kilograme. — Se află la: — —

FRAȚII BURZA marchitani și ne-
gustori de mașini
ARAD. Telefon 604.

Atențiune!

SINGURUL INSTITUT DE ASIGURARE
:: ARDELEAN ::

TRANSYLVANIA

Str. Clădăiei 5. SIBIU. Str. Clădăiei 5.

Recomandă

Asigurări împotriva focului
pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile,
etc. pe lângă premiul recunoscut de cele mai ieftine
și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr. cat.
dela așezămintele profesionale cu avantajii deose-
bite), pe cazul morții și cu termen fix, cu plătit
simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre
(copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe
spese de înmormântare, mai departe asigurări de
accidente corporale, contra infracției (furt prin
spargere) și asigurări de pagube la apeducte.

Prospecte în combinațiunile cele mai va-
riate se trimit și se dau gratuit, ori ce informații în
biourile Direcțiunii, strada Clădăiei Nr. 5 și la
toate agentuile.

Persoane versate în achiziții, cari au legături
bune, se primesc în serviciul institutului în condiții
foarte favorabile.

Atențiune!

GUIDO KOVÁTS

atelier optic, meha-
nic și electrotehnic.

SIBIU—NAGYSZEBEN, Heltauergasse Nr. 27.

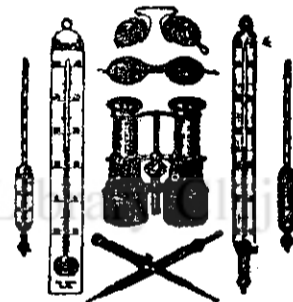
Recomandă depozitul bogat asortat de ochelari și zwickeri,
lornete de aur și argint, duble, nickel și plumb.

Cele mai fine lor-
nete campestre și
telescoape fran-
ceze de operă etc.
Aparate și utensilii
fotografice.

Barometru și
Termometru.

Gramofone.

Atelier pentru apa-
rate fizicale pentru
— școală etc. —

Tot-felul de cum-
pene și măsură-
toare de fluidități
ș. a. pentru vinars,
vin, must, oțet și
cumpenă pentru —
zahăr. etc. —

Mare depozit de:
instrumente chirur-
gicale.

Reparările se fac
prompt și ieftin.
Serviciu conștințios.

TUNNER CORNEL

industrie de mar-
moră și granit.

Timișoara-Fabric, Andrassy-út Nr. 22.

Timișoara-Josefin, Hunyadi-u. Nr. 4.

Iși recomandă magazinul
asortat bogat monu-
mente, table de mar-
moră, statui, fabricație
proprie în executare de
gust frumoasă și cu prețuri moder.

Având un magazin bogat, liferez mai
— — ieftin ca orice concurență. — —

Recomandându-mă on. public eu stimă

TUNNER CORNEL, măiestru de sculptură în piatră.

Hoffmann Sándor Arad, palatul teatrului.

== Au sosit toate noutățile de primăvară: ==

Materii admirabile în cele mai nouă culori.

POSTAVURI
pentru talii.

DELINURI.

ȘALURI.

ROCHII de desupt.

CIORAPI

mai iefteni ca ori-unde

CONFEȚIUNI

pentru femei și fete.

ALBITURI.

PÂNZE.

BRODERII.

DANTELE.

ȘINOARE etc. etc.

TRUSOURI.

ADJUSTĂRI

(DECORAȚII)

pentru haine.

Rog să binevoiiți a privi

vitrinele mele.

La apotecarul CORNEL N. DEMETER

în Orăștie — Szászváros (lângă bisericile evang. reform.)
se capătă următoarele preparate de mare folos:

I. Preparate medicale folosite de cei mai vestiți profesori și medici, recunoscute de cele mai bune!

„Dolicin“. Mulți bărbați, femei și copii — cari deja să simțeau în gura morții și folosind tot felul de leacuri, nu să puteau scăpa de cumplita tuse, nădușală (asthma) și tuse sacă, cetiră în fine despre admirabilul «DOLICIN» care are efect de minune contra tusei, răgușelei, durerii de piept, ofitei, tusei măgărești, catarului, astmei, greutatea de respirat, lungoarei și tusei seci și folosindu-l, se vindecară! La copii și la copile contra tusei măgărești are efect admirabil! Efect asupra apetitului! Întărește corpul! Flegma o topește încât mai ușor să rupe! Ferbințele și asudatul de noapte le înceată; — mărește greutatea corpului, deci contribuie mult la însănătoșare. Prețul este 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Prav contra durerii de cap. Bun și în cazuri de influență. Prețul 1 cor.

Capsic. Reuma, ischiaș, dureri de oase, — podagra! Știut este că morburile aceste ce dureri teribile cauzează, iucăt pe lângă întrebuințarea diferitelor medicamente, partea cea mai mare a morboșilor cercetează și diferite băi, — și în multe cazuri și acelea-s, sau fără folos sau cu puțin. Chiar niște bolnavi cari sufereau de oase, podagră, reumatism, răceli de cap, dinți și nervi, — precum și scrântituri, ba chiar și de aceia cari sufereau în morburile de acestea ca: reumă învechită, a cărei duere tot să mută când în mâni, când în picioare, când apoi în spate — și folosind diferite băi fără de nici un rezultat — ca probă au întrebuințat și «CASPICUL», carele aplicându-l l-au aflat de efect admirabil, — scăpându-se de groaznicile acelea de dureri! Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Kaljodsarsaparil. Puțini oameni sunt cari în tinerețele lor să nu fi avut așa numitul «morbul tinerețelor» care neglijându-se, mai târziu se ivesc rezultate neplăcute și periculoase, precum răgușala sifilitică, durere de oase, excесе și zgrăbunțe pe față și pe corp, precum și rane sifilitice.

Foarte mulți cari sufereau în boalele acestea, întrebuințând «KALJODSARSAPARILUL» l-au aflat de efect admirabil, — scăpându-se și tămăduindu-se de aceste morhuri grele! Prețul sticlei este 2 cor.

Gentaurin. E de minune câți oameni sufer de durere de stomac, sgârciuri, greață, puțină sau chiar nici o poftă de mâncare, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomac, greață și vomare. Știut este cumcă stomacul are cea mai mare funcțiune la susținerea sănătății și vieții — căci dacă acesta nu e în stare să nutrească pe deplin corpul — atunci pierzând din puteri — să nimicește corpul.

Este dovedit că la astfel de boale «CENTAURINUL» este de mare efect. «Centaurinul» e introdus în fieștecare familie ca leac de casă, încât la orice boală sau dureri și sgârciuri de stomac, numai decât să întrebuințeze! Prețul este 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Laxbonbons. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morhuri, precum palpitatea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine sufer de inchiderea scaunului, numai decât comande «LAXBONBONS»-ul, având efect admirabil. E foarte plăcut de luat, fiind zaharicale dulci, pe care și copiii le iau bucuros. Prețul 80 filerli.

Syrup de zmeură! Curat numai din suc de zmeură de pe munte, preparat cu zahăr rafinat, 1 pachet poștal de 5 kilo: 7 coroane. —

Esență contra bătăturilor (ochi de găina). Prețul 80 filerli.
Prav contra opăritului la copil. Prețul 60 filerli.
Prav contra asudatului la mână și picioare, 60 filerli.
Unsoare contra rătărilor. Cu efect sigur și rapid, 1 cor. 20 fil.
Picuri pentru sculament (Tripper-kankó), 1 cor. 20 fil.

II. Preparate cosmetice. Pentru frumusețea și curățența! — —

Cream de benzoe mygdale, pentru conservarea și albirea mânilor și feței, dând totodată și fineță deosebită! **Delătorează tot felul de pete, bubife, pistenii (mitesser) de pe mână și față, netezește și sbărcințele.** Conținut nesticăcios pentru față și mâni. Prețul 60 filerli.

Săpunul de benzoe mygdale, excelent. Preparat din materii fine și mirosuri plăcute de flori. Albește și netezește pielea! Prețul 70 fil.

Poudre-Veturien. Acopere foarte bine, încât nici nu se observă față o pudrată. Întrebuințată cu creamul de benzoe mygdale, scutește de urmările neplăcute ale vântului și soarelui! Este în culoare albă, roză și galbenă. Prețul 1 coroană.

Veturien-Parfuum. Veravioletta, cel mai fin parfuum de violele, încărmioare și scumpie (iorgovan). Prețul 1 coroană 60 fil.

„Ideal“, cel mai nou parfuum. Prețul 2 coroane.

„Apa de gură Cremsier“. (Albă sau roșie), delătorează durerea dinților, întărește dinții și gingiile, delătorează mirosul greu din gură! Întrebuințată cu pravul de dinți «Cremsier» face dinții foarte frumoși! Prețul 80 fil. — Pravul de dinți «Cremsier» face dinții albi. Prețul 70 filerli. — Perii de dinți, fino. Alegere mare.

Esență de China: contra căderii părului, cu rezultat foarte bun. Prețul 1 cor. 40 fil. — **China tannopomada:** pentru creșterea părului. Prețul 70 fil. — **Oleu de nucă:** extract de nucă oleică, pentru păstrarea părului. 1 sticlă 80 filerli.

III. Extracte pentru a vă face singuri tot felul de beuturi răcoritoare și întăritoare, cum și rum și licuer! — —

Cine vâlește a-și pregăti singur beuturi bune și țoșino, ba și rum și licueruri foarte fine: întrebuințeze aceste extracte!

Îți poți face: Rachiul de drojdie. Beutură dulce de vișină. Rachiul de bucate. Borovicica. Rachiul de prune. Șlivoviță. Rum fin pentru thee.

Apoi licueruri: Allasch. De pere, cireșe. Maraschino. De vanilie! Prețul pentru a prepara 1 litră costă 40 fil. din oricare extracte!

Pentru toate scrieți, trimițând banii înainte, ori cerând să vă fie cu ramburs (plata la scoaterea dela poștă), dela

Apotecarul CORNEL N. DEMETER, Orăștie - Szászváros

INTREPRINDERE ROMĂNEASĂ

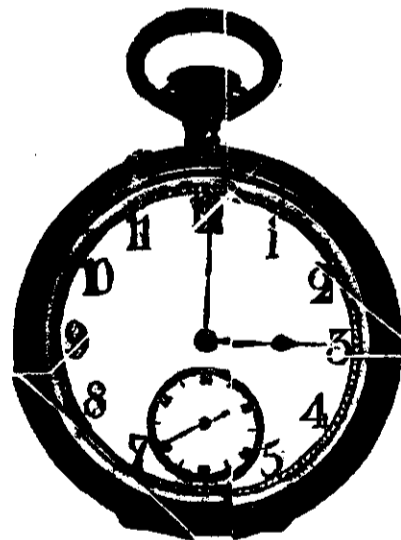
MIHAI FLONTA

antreprenor de zidiri
Oradea-mare-Nagyvárad.
Stabilimentul și cancelaria Pereces-u. 9

Primește: plănuirea și zidirea de biserică, școlă, case notariale și a tot felul de zidiri private.

Magazin stabil de fabricate de cement, comande se primesc.

Magazin stabil de pietri artificiali pentru morminte. Prospecte gratuit.

Cele mai bune

orologie

— cele mai solide și cele mai după modă —

juvaeriale

atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă chezașie de 10 ani și prețuri ieftine, liferează cea mai bună prăvălie în această privință în întreaga Ungaria

BRAUSWETTER JÁNOS

orologier în SZEGED.

CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRATUIT.

Notez că numai aceia vor primi catalogul gratuit cari îl cer cu provocare la ziarul Tribuna. (ad. scriu că a cetit anunțul în Trib.)
Correspondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.

Să ne credeți

că este în interesul D-tre,
dacă comandați — coasa „Koronagyémánt“

Cu coasa „Koronagyémánt“

bătută odată se poate cosi ziua întreagă și deoarece e făcută din oțel-diamant, coase rele sau moi nu se găsesc între ele. Pentru frământarea fierărei buclăți garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm. La comanda de 10 buc. Prețul: 1 buc. 1-80 1-90 2-20 2-40 2-40 2-60 cor. una se dă rabat. — Comanda se pot face prin trimiț. banilor înainte sau pe lângă rambursă la

Lengyel Testvérek magazin de coase „Koronagyémánt“
Kaposvár, Fő-utca 22 T.

Mașina de spălat

„WELTWUNDER“

este bucuria fierărei femeie econoamă bună; albiturile, pe lângă cea mai mare curățare și lucru ușor copilăresc, devin albe lucitoare. 75% economisire de timp, bani, încălzit și săpun.

Fără efort! Fără sodă!
Fără ajutor! Fără putere!
Fără frecare! Fără învârtire!
Fără terpenină! Fără salmiac!

Prețul 40.— Cor.

Cereți îndată prospect gratuit dela:

WILHELM OBERTH,

Medias—Medgyes Nr. 8. (Transilvania).

La trimiterea înainte a cor. 40.—, mașina se expeditează franco.

